

Indhold

Kære læser af Det pædagogiske arbejdsgrundlag i Alderslyst	2
Den sammenhængende Børne- og ungepolitik	3
Strategi for dagtilbud 2020-2022	4
Trivsel på Tværs	5
Indsatser på 0 til 6 års området.....	6
Indsatser i dagtilbud 0-6 år til børn i udsatte positioner	7
Niveauer for indsatser ved bekymring for et barn/en børnegruppe.	8
Kerneopgaven	9
Sådan arbejder vi fortløbende i planlægning af det pædagogiske arbejde.....	10
Hvordan arbejder vi i aldersgrupperne 5-6 år (Eksempel)	11
Samtaler i Alderslyst	15
Samtaleflow i Daginstitutionen Alderslyst.....	16
Sproghandleplan 0-6 år for Daginstitution Alderslyst	17
Årshjul – den pædagogiske læreplan	22
Pædagogisk grundlag: Barnesyn	23
Pædagogisk grundlag: Dannelse og børneperspektiv	25
Pædagogisk grundlag: Leg	27
Pædagogisk grundlag: Læring	29
Pædagogisk grundlag: Børnefællesskaber	31
Pædagogisk grundlag: Pædagogisk læringsmiljø	33
Pædagogisk grundlag: Forældresamarbejde	35
Pædagogisk grundlag: Børn i udsatte positioner.....	37
Pædagogisk grundlag: Læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen	39
Pædagogisk læreplanstema: Alsidig personlig udvikling	41
Pædagogisk læreplanstema: Social udvikling.....	43
Pædagogisk læreplanstema: Kommunikation og sprog.....	46
Pædagogisk læreplanstema: Krop, sanser og bevægelse.....	48
Pædagogisk læreplanstema: Natur, udeliv og science	51
Pædagogisk læreplanstema: Kultur, æstetik og fællesskab.....	54
Evaluerings flow.....	57
Dokumentation og evaluering: Mikropraksisfortælling	59
Dokumentation og evaluering: Spiralsamtalen	61
Dokumentation og evaluering: De tre H'er	63
Dokumentation og evaluering: SOS- modellen.....	66

Kære læser af Det pædagogiske arbejdsgrundlag i Alderslyst

Dette er et arbejdsrapport der løbende vil blive ændret og udbygget. Den sidste udgave vil fortløbende være at finde på vores hjemmeside.

Det pædagogiske arbejdsgrundlag tager både udgangspunkt i de overordnede principper og opgaver der kommer fra Den styrkede pædagogiske læreplan og de overordnede i Silkeborg kommune og så vores egen udmøntning af disse i Alderslyst.

Der har været mange involverende processer i Alderslyst, så alle medarbejdere har fået mulighed for at sætte deres præg på de lokale papirer enten gennem ansvarlige pædagoger for f.eks. sprog eller på f.eks. pædagogiske dage. Det er en vigtig del af Alderslyst.

Det pædagogiske arbejdsgrundlag skal ses som et arbejdsrapport og supplerer

- Den kommunale sprogplan 0-12 år
- Inklusionsmindset Silkeborg kommune
- Mødestruktur i Alderslyst på Google drev
- Værd at Vide (personalehåndbog i Alderslyst) på Google drev
- Motorikfolder på hjemmesiden og i print
- SMTTE for Pædagogisk Udvalg og for Alderslyst specialfunktioner

Vi er godt på vej i processen med implementering af den styrkede læreplan og processerne er sket i et tæt samarbejde med de faglige fyrtårne, der også udgør vores pædagogiske udvalg.

I øjeblikket er vi i gang med at øve forskellige dokumentations- og evalueringsmetoder. Dette lægger op til pædagogisk dag juni 2021, hvorefter vi kan supplere dette skrift med en vifte med beskrivelser af udvalgte dokumentations- og evalueringsmetoder, vi kender i Alderslyst. Denne vifte vil som alt andet løbende blive videreudviklet.

Lige nu øver vi os i:

- 3 H'er
- Mikropraksisfortælling
- SOS-modellen
- Spiralproces.
- Ståstedanalysen

Vi håber at dette hæfte vil være til god hjælp i forhold til planlægning og udvikling af det pædagogiske læringsmiljø og opfølgning på dette i hverdagen.

I ønskes rigtig god fornøjelse fra Pædagogisk udvalg (PU), sproggruppen, LokalMed i Alderslyst og ledelsen

Helle Nielsen institutionsleder i Alderslyst Helle.nielsen3@silkeborg.dk mobil 24268747

April 2022

DEN SAMMENHÆNGENDE BØRNE & UNGE-POLITIK

MÅL

VI VIL STYRKE
BØRN & UNGES
MULIGHEDER
FOR AT LÆRE SÅ
MEGET DE KAN

VI VIL STYRKE
TRIVSEL OG
SUNDHED FOR
BØRN & UNGE

VI VIL STYRKE BØRN & UNGES
NATURLIGE LYST TIL LEG,
KREATIVITET OG BEVÆGELSE

VÆRDI-
SÆTNINGER:

DER ER HØJE
FORVENTNINGER
TIL DIN LÆRING
OG TRIVSEL

DU ER
NYSGERRIG
PÅ VERDEN

DU BLIVER
KLÆDT PÅ TIL
NUTIDEN OG
FREMTIDEN

DU ER
VIGTIG, FORDI
DU ER DIG

DU BLIVER
HJULPET
PÅ VEJ

DU HAR
GODE
VENNER

DU HAR MULIGHED
FOR AT UDFOLDE
DIT FULDE
POTENTIALE

FAMILIEN ER
ET VIGTIGT
FUNDAMENT
FOR DIG

DIN FAMILIE OG DE
PROFESSIONELLE
SAMARBEJDER OM
DIN UDVIKLING

SAMMEN SKABER VI DET GODE BØRNE- & UNGELIV.

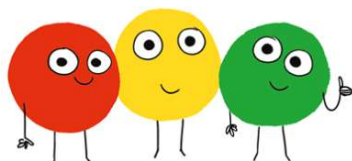

Silkeborg Kommune

Trivsel på Tværs

Trivsel på tværs

Trivsel på Tværs

Trivsel på Tværs er det nyeste skud på stammen i samarbejdet mellem Børne- og Familieafdelingen og Skoleafdelingen. Tilgangen er inspireret af Socialstyrelsens forskningsprojekt "Tidlig opsporing og indsats", TOPI.

Læs mere på trivsel.silkeborgkommune.dk

Link til Hjernen og Hjertet TOPI: www.results.dk

Link til video om Trivsel på Tværs: [Video](#)

Link til video om fokusmøder: [Video](#)

Hjernen og Hjertet er åben for trivselsvurderinger i 2020 på følgende tidspunkter:

- Fra fredag den 18. september til fredag den 6. november, inklusive begge dage
- Husk at markere nye børn der kommer lige inden trivselsperioden lukker med: "skal ikke vurderes"

Hjernen og Hjertet er åben for trivselsvurderinger i 2021 på følgende tidspunkter:

- Fra fredag den 19. februar til fredag den 9. april, inklusive begge dage
- Fra fredag den 17. september til fredag den 5. november, inklusive begge dage

Tværfaglig sparring og fokusmøder Her kan du finde en oversigt over de tværfaglige medarbejdere samt et link til registrering af fokusmøder og tværfaglig sparring. Nederst er der samlet undervisnings- og...	Forældre som aktive samarbejdspartnere Materialet nedenfor vedrører forældre som aktive samarbejdspartnere.	Kommunikation Her kan du finde forældrebreve på dansk og engelsk samt andet materiale til kommunikation.
Trivsel og trivselsvurderinger Du kan her finde diverse fra materiale omkring trivsel og trivselsvurderinger.	Har du brug for hjælp? Her kan du finde en oversigt over hvem der kan hjælpe dig med problemer i Trivsel på Tværs. Du kan også nederst finde diverse vejledninger og FAQ.	Diverse introduktionsmateriale Du kan her finde introduktionsmateriale til Hjernen og Hjertet samt slides der er brugt til kompetenceudvikling, der kan bruges til introduktion til nye medarbejdere...
Sammenhæng i overgange Sammenhæng i overgangene er et væsentligt element i Trivsel på Tværs. Nedenfor er en række vejledninger, der forklarer rammerne og giver en "trin for trin"-gennemgang ift. de...	Videoer af undervisningen Nedenstående materiale er videooptagelser fra undervisningen.	

Indsatser på 0 til 6 års området

Indsatser på 0 til 6 års området

layout og tryk: Silkeborg Kommune - BICF - 8166 - 09/19

Indsatser i dagtilbud 0-6 år til børn i udsatte positioner

Indsatser i dagtilbud 0-6 år til børn i udsatte positioner

Udvalgt af: Silkeborg Kommune - BGF - 8/2016/Indsatspositioner 11- 03/19

Niveauer for indsatser ved bekymring for et barn/en børnegruppe.

Silkeborg kommunes medarbejdere er forpligtede på at arbejde ud fra det overordnede værdigrundlag i Den Sammenhængende Børne- og Ungepolitik; at yde en tidlig, sammenhængende og målrettet indsats i forhold til børn, unge og familier med behov for særlig støtte for at imødegå større problemer på længere sigt; og at forældremyndighedsindehaver og barnet/den unge altid er inddraget som ligeværdige parter.

Derfor er der udarbejdet følgende principper for refleksionsperioder:

1. Bekymring for et barn/en børnegruppe:

- Pædagogen drøfter bekymringen med kolleger
- Refleksion på baggrund af iagttagelser

2. a. Følgende skal inddrages (efter max 4 uger):

- Daglig leder / Institutionsleder
- Forældrene

b. Følgende kan inddrages (efter max 4 uger):

- Vejledningspædagog
- Inklusionspædagog (hvis muligt for øvrige opgaver – ellers vente)
- Tværfaglig refleksion/sparring på K-møde

3. Handlemuligheder/yderligere afklaring (efter max 3 mdr.):

- Tværfaglig refleksion/sparring på K-møde
- Tale-/hørekonsulent
- Børnefysioterapeut
- Sprogpædagog
- Familierådgivning
- Handicap- og Psykiatri
- Familie Centret
- Sundhedsplejerske
- Specialgruppen
- Andre....

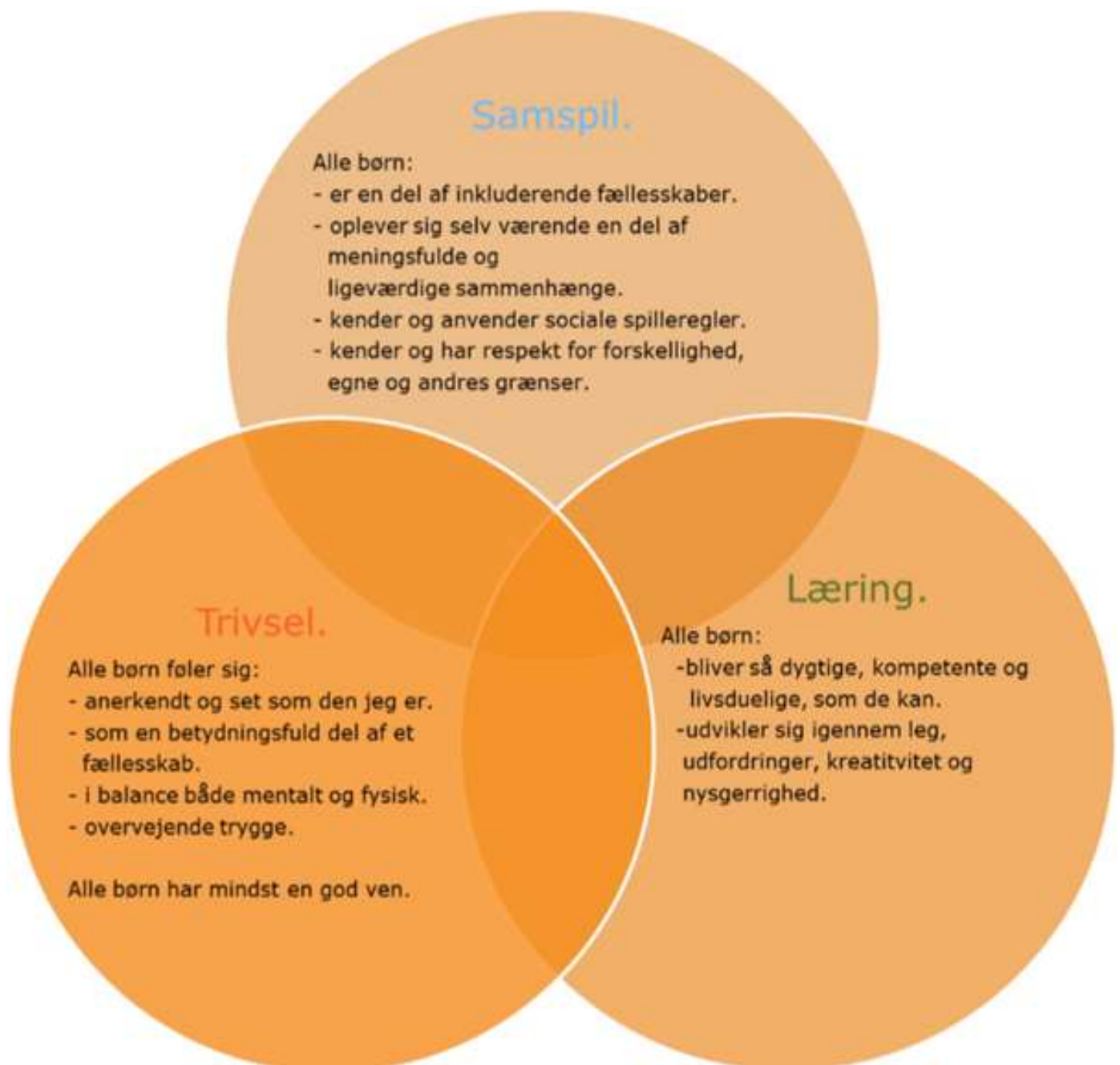
4. Efter afprøvning af muligheder (max 3 mdr. hvis der ikke sker positive ændringer)

- Indstilling til PPR
- Underretning
- Visitation til eks. PLUS-plads

5. Værktøjer, som kan benyttes under alle punkter:

- LP
- SMTTE
- TRAS
- TRASMO
- Dansk Pædagogisk Udviklingsbeskrivelse 0-6 år

Kerneopgaven

Sådan arbejder vi fortløbende i planlægning af det pædagogiske arbejde

Frit efter Kolbs læringscirkel.

Hvordan arbejder vi i aldersgrupperne 5-6 år (Eksempel)

(Operationalisering af dannelsesforankret pædagogik Frit efter Tønnesvang)

Videns kompetence

Social kompetence

Indadrettet
selvvurderings
kompetence

Indadrettet
værens- og oplevelses
kompetence

Videns kompetence:

Hvad skal barnet kunne?:

- Har alderssvarende ordforråd/begreber
- Barnet bruger sproget alderssvarende og f.eks. til konfliktløsning
- Kan fortælle sammenhængende om oplevelser.
- Bruge kroppen alderssvarende- grov og finmotorisk..
- Holde styr på sine ting.
- Selvhjulpen ifht. Tøj, spise, toiletbesøg og selv huske håndvask, orden i garderobe m.m.
- Vurdere påklædning i forhold til vejret
- kunne gennemskue dagens rytme

- Ved skolestart:
- Cykle på 2 hjulet, gyng selv
- Gripe/kaste en bold, løbe, hinke m.m
- Automatiseret blyantsgreb, kan klippe efter streg
- Skrive eget navn og andre enkle ord.
- Selv gå på opdagelse, få ny viden og producere på medier
- Almindelig bordskik, spise med bestik
- øje- hånd koordination.

Hvordan arbejder vi med det?

Vi arbejder med alle elementer i vores Sprog- og læsehandleplan

- Vi benævner/sætter ord på
- Vi bruger ordtræ og før-under-efter
- Fokus på sprog til samling og i det hele taget:-)
- særlig indsats ved behov- f.eks. dialogisk læsning, visuel guidning
- Dialogisk læsning
- Spot på måltidet ved blandt andet at spise i mindre grupper ved bordene.
- Spot på garderobekulturen
- Spot i aktivitetstemaer
- Vi øver!
- Gentagelser, tage højde for dette i vores aktiviteter, sprog og ordtræ
- Bruger iPad til at producere
- Vi samarbejder med forældrene omkring selvhjulpethed.
- Rambøll Sprog og Trivsel på Tværs

Social kompetence:

Hvad skal barnet kunne?

- Lege og deltage i leg/relationer med jævnaldrende og i forskellig alder.
- Overholde regler i lege/spil. Skal begynde at kunne tåle at tabe i spil og mindre nederlag.
- Kunne lytte/vente og selv være i centrum.
- Tolerere, anerkende og respektere børns forskelligheder.
- Vise omsorg og empati for hinanden.
- Indgå i venskaber.
- Kunne grine af sig selv.
- Klare små nederlag og skuffelser- f.eks. tabe i spil, vente på tur, øve sig i at sige pyt
- Beskæftige sig selv.
- Klare ikke altid at være i centrum.
- Sætte ord på sine følelser.
- Løse mindre konflikter selv

Hvordan arbejder vi med det:

- Aktiviteter, legegrupper, samling og nærvær
- indgå i hverdagen
- hjælp til at lære at løse konflikter-Fri for Mobberi
- øve i at lære at sige pyt
- Vekslede grupper voksen og børnestyret
- Trivsel på Tværs
- Tydelige voksne

Aldersrelevante tegn på at det er lært:

- Barnet deltager og bidrager aktivt i gruppen.

Indadrettet værens- og oplevelseskompetence:**Hvad skal barnet kunne:**

- Deltage aktivt i vekslende grupper.
- Børn skal føle sig som en del af gruppen og hvile i sig selv.
- Forstå en kollektiv besked.
- Kan forstå flere beskeder af gangen.
- Kan sidde og lytte til en historie.
- Færdiggøre opgaver.
- Have lyst til at lære, nysgerrig overfor skoleting
- Fordybe sig. Kan fastholde en nysgerrighed/ aktivitet og fortsætte med den over tid
- Nysgerrig på tegn-symboler-bogstaver og tal.
- Kan udtrykke egne behov.
- Kan vise regulerede følelser

Hvordan arbejder vi med det:

- Fri for Mobberi- Vi øver til samling- øvrige hverdag
- Frydlege
- Vi motiverer
- Grib børns nysgerrighed, åbne spørgsmål
- Æstetiske processer
- Vi har vekslende grupper børnene indgår i
- Vekslen mellem voksenstyring eller at børn selv organiserer
- Udfordrende motoriske aktiviteter
- Børnetermometer for 4 årige, som der arbejdes videre med
- Trivsel på Tværs
- ZNU
- Børn skal øve sig

Aldersrelevante tegn på at det er lært:

- Koncentrerede
- Udfører opgaverne
- Motiverede
- I trivsel

Indadrettet selvvurderingskompetence**Hvad skal barnet kunne?**

- Deltage aktivt i vekslende grupper både jævnaldrende og blandet alder.
- Se sig selv som en del af gruppen
- Hvile i sig selv
- Videbegær bl.a. for skoleting
- Få et realistisk billede af, at der er noget jeg er god til, og andet jeg har brug for at øve.
- Have mod på at øve sig
- Barnet kan fordybe sig
- Barnet skal glædes ved at blive optaget af noget og at kunne holde fokus

Hvordan arbejder vi med det:

- Fri for Mobberi
- Vi arbejder med anerkendelse.
- Små grupper sammensat med forskellige konstellationer, små, store, drenge piger, interesser, med og uden voksne
- Skiftes/turtagning.
- Lege med konkurrencemomenter
- Børnetermometer/ samarbejdsmodel, relationsskemaer
- Gribe det børn bliver optaget af og inddrage dette i hverdagen
- Åbne spørgsmål- aktiv lytning æstetiske processer, udfordrende og udvidende at udnytte at børn er åbne og nysgerrige

Aldersrelevante tegn på at det er lært:

- Trives med selvværdet i top :-)

Samtaler i Alderslyst

Vejledning for samarbejdet mellem Trivsel på Tværs og samtale flowet

Opstart og overgangssamtale. Alle børn	Opfølgning hvis barnet er i grøn position	Opfølgning hvis barnet er i gul eller rød position – fokusrådgivning.	Kommende skolebørn se årshjul for samarbejde med skolen.
Januar	Marts	April/maj	
Februar	Marts/april	April / maj	
Marts	Juni	Juni+November/ december	
April	Juni	Juni+November/ december	
Maj	August	Juni+November/ december	Overlevering til skole
Juni	Oktober	November /december	
Juli			
August	Oktober	November/ december	
September	December	December	
Oktober	Januar	Januar+ April/ maj	
November	Januar	Januar+ April/ maj	SPU og sprog vurderinger
December	Marts	Marts+ April/ maj	Skole parathed samtale.

Hvis et barn er vurderet i gul eller rød position til opstarts-/opfølgningssamtalen, bruges dagsorden til fokus mødet, med særlig opmærksomhed på indholdet i samtale flowet, i forhold til status.

Plus børn har individuelle forløb efter behov. Der vil i perioder være samtaler der ikke kan holdes som fokus møder eller som erstattes af et fokusråd.

Fokusrådgivning med tværfaglig deltagelse, lægges primært tirsdag mellem kl.14 -16.

Et tilbud om en kort status ca. 20. min hvis forældrene ønsker det i forbindelse med barnets 2 og 4 års fødselsdag til børn i grøn position, udover opstart og opfølgning.

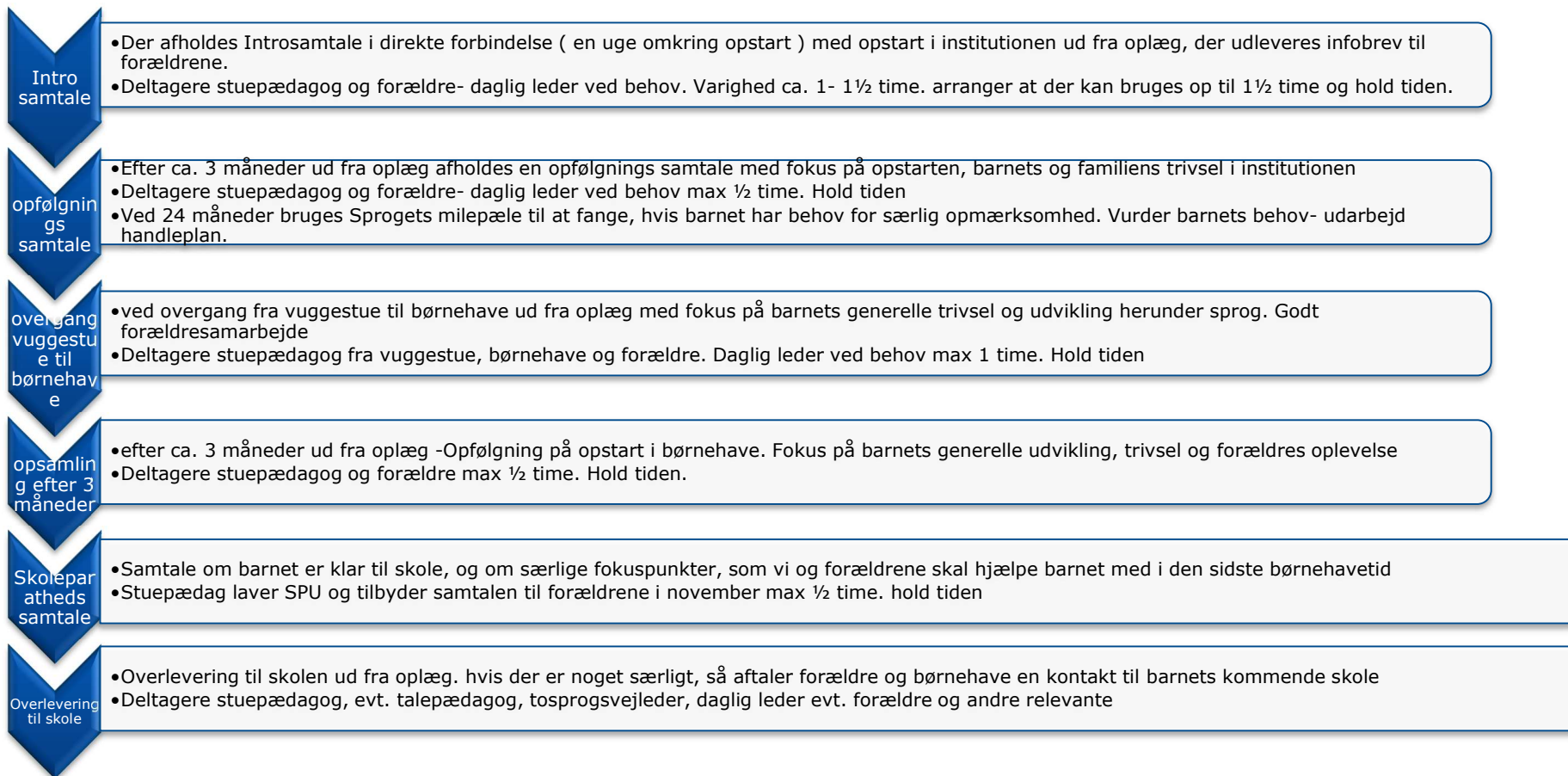
Når et barn starter i institutionen, lægges et tomt samtale flowet i hjerne og hjertet under noter. OBS på ikke at afslutte det som færdigt, så kan der ikke skrives i det igen. Det er for at gøre alle oplysninger tilgængelige for hele stuen. Samle det skriftligt et sted, hvor alle kan tilgå det. Og bruge det aktivt på stuemøder og i pædagogisk praksis.

Samtaleflow i Daginstitutionen Alderslyst

For at understøtte barnets trivsel, udvikling og læring har vi fokus på et involverende forældresamarbejde, hvor vi i fælleskab deler ansvar for barnets trivsel og udvikling bl.a. i sammenhænge og overgange. Derfor har vi fokus på samtaler omkring barnets overgange og den dokumentation, der er i forhold til barnets sproglige, personlige, sociale og generelle udvikling og trivsel. Daglig leder inviteres ved behov. Herudover afholder vi forældresamtaler ved behov.

I forbindelse med opstart udleveres velkomstfolder (under revision/udarbejdelse) Vi inviterer til tidlig opstart til vuggestue.

Opstart fra dagpleje ses som opstart af nyt barn. Der speedes op på samarbejdet med dagplejen, så de kommer på besøg løbende og i forbindelse med opstart

Sproghandleplan 0-6 år for Daginstitution Alderslyst

På baggrund af den kommunale "Sprog og læsestrategi" samt pjecerne "Udvikling af sprogfærdigheder hos 0-2 årige og 3-6 årige børn", har vi udarbejdet en lokal sproghandleplan for Daginstitution Alderslyst.

Sproghandleplanen har konkrete anvisninger på det, vi tilstræber i handlinger i vores 0-6 års institution.

Overordnet

Forskning viser, at jo tidligere vi kan understøtte og udvikle børnenes sprog, jo større chance er der for, at børnene når et højt sprogligt niveau og optimal læring i institutionen, i folkeskolen og videregående uddannelser på langt sigt.

I Alderslyst modtager vi børn med vidt forskellige livsbetingelser og fra mange forskellige kulturer. Udgangspunktet for vores arbejde ligger i de ressourcer, børn og familier kommer med i mødet med institutionen.

Forældresamarbejde

Vi har fokus på et godt og trygt forældresamarbejde i hele barnets institutionsliv, og inddrager og ansvarliggør forældrene så meget som muligt i barnets sproglige udvikling. Forældrene har en afgørende betydning for barnets sproglige udvikling, og undersøgelser viser, at de børn, der støttes sprogligt i både hjem og institution, klarer sig bedst på langt sigt.

Forældrene kan støtte den sproglige udvikling hos barnet ved at snakke med det, fra det er spæd. Her udvikles øjenkontakten og kommunikationen, der er fundamentet for det fremtidige talte sprog. Barnet pludrer og forældrene svarer, forældrene viser barnet omverdenen, sætter ord på og skærper herved barnets nysgerrighed, lyst og evne til at kommunikere og koncentration.

Vi opfordrer forældrene til at gøre de samme ting i hjemmet, som vi gør i institutionen, eksempelvis arbejde med "Sproggaven", spille spil, som kan lånes i institutionen, læse bøger og at inddrage barnet i hverdagsrutinerne.

I familier med to sprog eller flere er det vigtigt, at forældrene taler modersmål med deres børn. Det kan være en stor gave for børn at kunne tale flere sprog, men det er vigtigt for alle børn, at have et sprog de bruger i den tætteste relation, som er i hjemmet med forældrene. Forskning viser desuden, at børn, der har et godt modersmål, nemmere tilegner sig et nuanceret andet sprog, som f.eks. dansk.

Udfordringer med hørelsen kan have afgørende betydning for barnets sproglige udvikling. Derfor er det vigtigt, at forældrene fortæller institutionen, hvis barnet har tilbagevendende eller vedvarende mellemørebetændelser eller væske i øret, så barnets hørelse kan observeres både i hjemmet og i institutionen. Opstår der tvivl eller bekymring, anbefaler vi, at forældrene kontakter egen læge for nærmere undersøgelse.

Generelt for de 0-6 årige i forhold til medarbejdernes pædagogiske tilgang

Medarbejderne sætter ord på børnenes følelser, så de oplever sig set, hørt og anerkendt. Dette foregår løbende i den daglige omgang med børnene, men også i form af Fri for mobberi, hvor vi går mere i dybden med italesættelsen af børnenes følelsesliv.

Børnenes intentioner understøttes og italesættes af den voksne, så børnene oplever, at kommunikationen forstås, og de får mere mod på at kommunikere med omgivelserne.

Medarbejderne forbereder børnene på det, der skal ske, så børnene får en kobling mellem sproget og det, der sker omkring dem f.eks. aktiviteter og hverdagsrutiner.

Medarbejderne tilstræber, at kommunikationen er så konkret, som muligt og gerne hjulpet af billeder og symboler.

Der sættes ord, på det vi gør i hverdagen. Medarbejderne taler langsomt og tydeligt og søger øjenkontakt med børnene, så ofte som muligt.

Medarbejderne anvender et nuanceret ordforråd og forklarer børnene nye ord evt. understøttet af billeder. Ligeledes inddrager vi sanserne i forskellige aktiviteter.

Medarbejderne agerer som verbale rollemodeller, og sætter ord og sætninger på de daglige gøremål.

Medarbejderne er opmærksomme på, at der bliver så mange skift i samtalerne med børnene som muligt, så børnene udvikler evne til fordybelse i samtalen, dvs. holde fokus, at tale, være på, at lytte og reflektere.

Medarbejderne tilstræber, at børnene får ordene i deres egen mund. De kan f.eks. bruge hv. spørgsmål i dialogen med dem, så børnene ikke kun kan svare ja og nej. Ligeledes udfordres børnene alderssvarende og i forhold til nærmeste udviklingszone.

Medarbejderne organiserer hverdagen, så der er mulighed for at dele børnene op i små grupper, hvor nærværet med en voksen har bedst mulige betingelser. Det kan f.eks. være på en lille tur, under højtlesning osv. Disse små grupper er ligeledes befordrende for, at medarbejderne kan følge børnenes spor og gå på opdagelse sammen med dem i forhold til lige netop det, de er optagede af, hvilket igen er befordrende for børnenes tilegnelse af ny viden og læring.

Medarbejderne støtter børnene og sætte ord på de ting, som børnene endnu ikke har ord for, og medarbejderne tilrettelægger aktiviteter, der sikrer præsentation af bestemte ord.

Medarbejderne har fokus på sammenhæng i børnenes liv ift. overgangene mellem hjem/vuggestue, dagpleje/vuggestue, internt i børnehuse og fra børnehave til skole, da sammenhæng i børnenes liv har betydning for børnenes trivsel og tilegnelse af sprog og læring generelt.

I børnehave-afdelingerne arbejdes der med sprog i forbindelse med ny teknologi som f.eks. iPads, i forhold til udvalgte læringsspil, film, historier osv.

Generelt for læringsmiljø

Vi organiserer et læringsmiljø over hele dagen, der er præget af og indbyder til: dialog, mulighed for at udfolde sig fysisk, mulighed for at lege både i små og store grupper, mulighed for at være tæt på en voksen, langt væk fra en voksen og mulighed for en stille stund uden forstyrrelser. Omgivelserne skal stimulere til sprog og nysgerrighed omkring kommunikation.

Børnenes nysgerrighed på kommunikation styrkes bl.a. ved stimulering af alle børnenes sanser og nærvær med en voksen. Kommunikationen har både verbal og nonverbal karakter. Indretningen og udsmykningen inspirerer og stimulerer sanserne, så børnene får lyst til kommunikation med omgivelserne, f.eks. via uroer i vuggestuen og plakater i børnehaven.

Indretningen skal sikre, at børnene har adgang til bøger, billeder, læringsspil, legekasser osv., der ligeledes kan inspirere og udvikle.

Vi har et løbende fokus på at skabe et læringsmiljø, hvor vi undgår mange afbrydelser og forstyrrelser i form af f.eks. støj og telefoner, der ringer. Den voksne har fokus på egen rolle i samspillet med børnene, bl.a. med inspiration fra "Sprog i samspil" (The Hanen Program).

Generel indsats for de 0-2 årige børn

- Hverdagsrutinerne udnyttes til læring over hele dagen, med fokus på god øjenkontakt mellem det enkelte barn og den voksne. Der prioriteres tid til at pusle, putte, til pludren, selvhjulpethed mv.
- Når børnene øver sig/begynder at tale i ord og sætninger, gentager medarbejderne børnenes budskab korrekt, så børnene hører "den rigtige ordstilling".
- Medarbejderne er i øjenhøjde med børnene, og derfor foregår en del af samværet i vuggestuen på gulvet.
- Medarbejderne sætter ord på det, der sker. Lægger op til turtagning og dialog, når der snakkes.
- Medarbejderne benytter dialog, leg med sproget, rim, remser og sang som en naturlig del til samling og i hele hverdagen.
- Medarbejderne styrker børnenes opmærksomhed mod et fælles tredje i fællesskab med andre.
- Der arbejdes med "Sprogets milepæle" i vuggestuen og ved overgange.
- Der aftales overgangs-markører ved overgange med fokus på at undgå kompetencetab i den sproglige udvikling. Fx ens bøger, sange, rim og remser og lege.
- Børnene deltager i små legegrupper for at styrke kommunikationen og øve turtagning.
- Læringsmiljøet indrettes så der er mindre støj og større overskuelighed, og der laves små rum i rummene.
- Der er bøger tilgængelige på stuen.
- Medarbejderne læser bøger med børnene.

Fokuseret indsats for de 0-2-årige børn

Bygger oven på den generelle indsats.

- Der udarbejdes en sprogvurdering ud fra "Sprogets milepæle".
- Der udarbejdes en sproghandleplan for det enkelte barn. Forældrene inddrages altid i dette arbejde.
- Der arbejdes bevidst med de ti sprogstrategier.
- Der arbejdes med tematisk sprogarbejde.
- Der arbejdes med dialogisk læsning fra 2 år.
- Der arbejdes med "Sproggaven" i små grupper.
- Der afholdes forældre workshops til forældre med børn på 1 og 2 år med tosprogsvejleder og personale.

Særlig indsats for de 0-2-årige børn

Bygger oven på den generelle og den fokuserede indsats.

- Der arbejdes med sproglige individuelle læringsmål.
- Hvert halve år laves der opfølgning på den sproglige udvikling.

Generel indsats for de 3-6 årige børn

- Når vi har samling præsenteres børnene for sanglege, højtlesning, eventyr, teater og børnenes egne sproglige fremstillinger som f.eks. at fortælle om en oplevelse.
- Turtagning er en stor del af hverdagen, og børnene øver sig at lytte til andre og tale en af gangen.
- Børnene deltager i hverdagsrutiner, og bliver her præsenteret for et nuanceret ordforråd, fx ved borddækning.
- Børnene øver sig i at fortælle en historie og genfortælle en oplevelse for de andre børn.
- Børnene øver sig i at kunne indgå i en dialog med de voksne og hinanden, og at være med til at løse opgaver eller konflikter ved hjælp af sproget.

- Inden skolestart arbejdes der målrettet på udvikling af sproglige kompetencer, der skaber sammenhæng for børnene i forbindelse med skolestart. Der aftales overgangs-markører ved overgange med fokus på at undgå kompetencetab i den sproglige udvikling. Fx ens bøger, sange, rim og remser og lege.
- I året op til skolestart øver børnene sig i at skrive deres egne navne, i at vide, hvad far og mor hedder, hvor de bor i Silkeborg osv.
- I løbet af børnehavetiden arbejder vi på, at børnene udvikler et abstrakt sprog og evnen til at samtale om ting, der ikke er konkrete.
- Vores mål er, at børnene inden skolestart har et godt udviklet sprog, og at de begynder at have en interesse for det skriftlige.
- Vi udarbejder en SPU (skoleparathedundersøgelse) inden skolestart.

Fokuseret indsats for de 3-6 årige børn

Bygger ovenpå den generelle indsats

- Der arbejdes bevidst med de ti sprogstrategier.
- Der arbejdes med tematisk sprogarbejde.
- Der arbejdes med dialogisk læsning.
- Der udarbejdes en sproglig handleplan for det enkelte barn. Forældrene inddrages altid i dette arbejde.

Særlig indsats for de 3-6 årige børn

Bygger ovenpå den generelle og den fokuserede indsats.

- Der arbejdes med sproglige individuelle læringsmål.
- Der laves opfølgning hvert halve år.

Organisering i Alderslyst

Vi har sprogpædagoger, der er ansvarlige for at have fokus på udvikling af det sproglige miljø og læringsrum.

Alle ansatte er deltagende og bidragende i sprogarbejdet, så vi får et strømlinet og genkendeligt sprogmiljø. Vi har et tæt samarbejde med tosprogs-vejlederne og med tale-hørekonsulenterne, som deltager i fokus- og sprog møder, hvor det vurderes nødvendigt. Desuden har vi løbende sparring for at justere indsatser.

Tosprogsvejlederne eller pædagogerne laver sprogvurderinger på de flersprogede børn ved 3 år og igen inden skolestart.

Pædagogerne laver sprogvurderinger på etnisk danske børn på tre år, hvis der er en bekymring for deres sproglige udvikling og igen inden skolestart.

Pædagogerne laver ligeledes sprogvurderinger på de 4-årige flersprogede børn, der ved 3-års vurderingen blev vurderet i særlig eller fokuseret indsats. Dette for at følge udviklingen. Dette gøres også ved de etnisk danske børn, der blev testet ved 3 år, og hvor der stadig er en bekymring.

Sprogpædagogerne holder jævnligt møder og deltager løbende i kompetenceløft.

Sprogpædagogerne er tovholdere på arbejdet med implementering og vidensdeling i lokalt hus, men også på tværs i Alderslyst, hvor vi med fordel kan hente inspiration fra hinanden og dele erfaringer. Dette så vi fortsat udvikler vores pædagogiske praksis og bliver dygtigere.

Samarbejdspartnere

I Daginstitution Alderslyst har vi tilknyttet to sprogsvejledere fra Kompetencecenteret. Vejlederne kommer i institutionen og yder vejledning til medarbejderne i forhold til udvikling af den pædagogiske praksis. Vejlederne kan også varetage opgaver, som f.eks. dialogisk læsning og sprogvurderinger.

Børnehusene har tilknyttet en tale-hørekonsulent, der varetager undervisning af børn med særlige og specielt udtalemæssige vanskeligheder. Ligeledes varetager disse også en vejlednings og rådgivningsfunktion til forældre og medarbejdere.

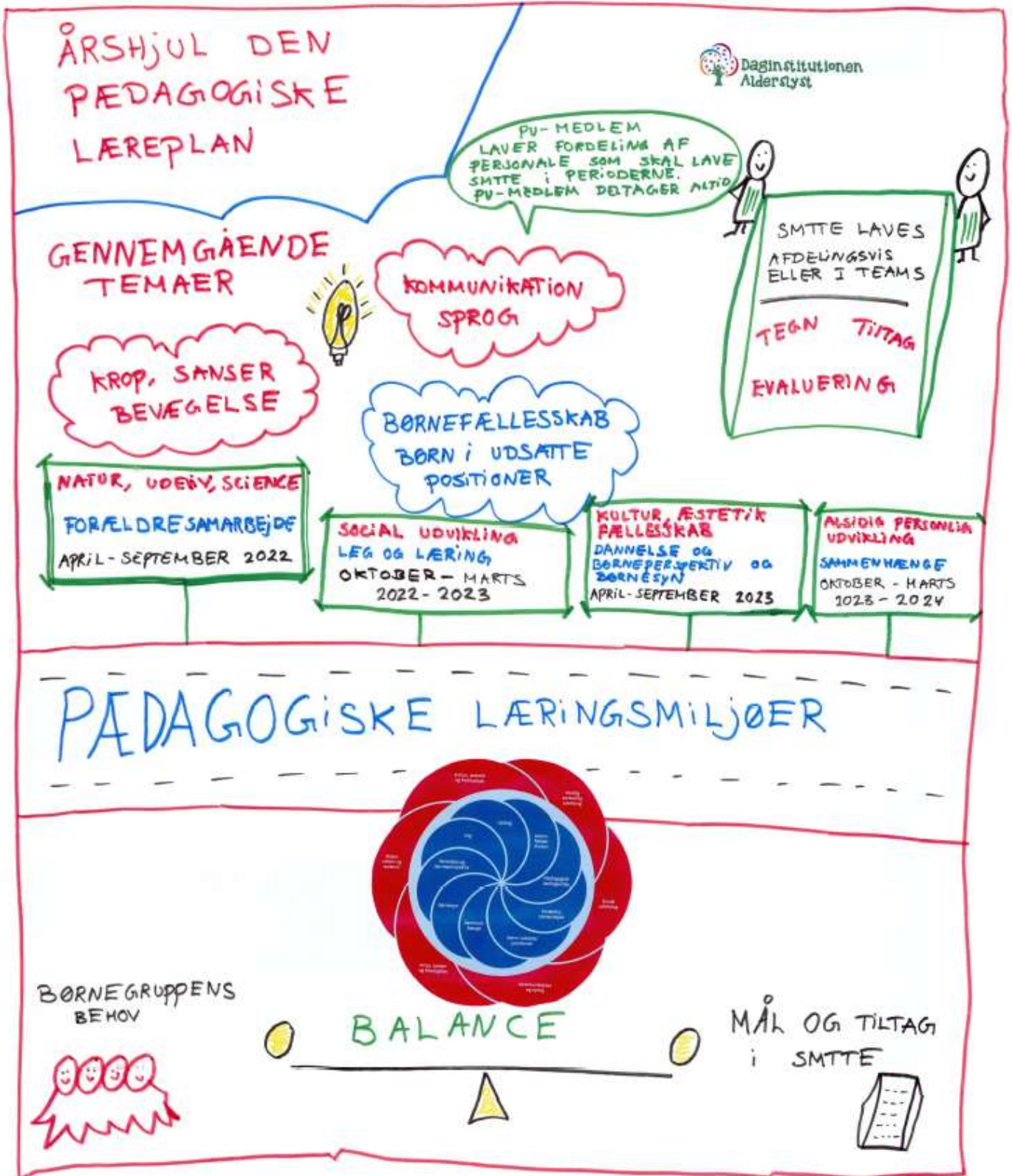
Sundhedsplejen kan ligeledes have en aktiv rolle i forhold til sproglig udvikling og kan f.eks. bistå med rådgivning og sparring til forældrene fra barnets fødsel.

Forældrene vil altid blive informeret, hvis medarbejderne vurderer, at der er behov for sparring fra en anden faggruppe.

Evaluering

Sproghandleplanen er redigeret marts 2020, og vil blive taget op hvert andet år i sproggruppen. Sprogpædagogerne tager den op i eget hus mindst en gang om året, og der vælges hvorledes man arbejder med den. Den tages op i husene inden sommerferien 2020.

Årshjul – den pædagogiske læreplan

Pædagogisk grundlag: Barnesyn

Indhold:

HVAD SIGER LOVEN?

- Det at være barn har en værdi i sig selv. Børn skal ikke alene forberedes på at blive voksne, men også støttes og værdsættes i de første år.

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

I Daginstitutionen Alderslyst møder vi børnene individuelt og der hvor de er udviklingsmæssigt. (NUZO)

I dialogen med barnet fremmer vi barnets potentiale ved at stimulere og udfordre det. Vi ser børnene som sociale og kompetente individer, der skal ses og høres. De skal stimuleres og udfordres til at indgå i fællesskaber som demokratiske mennesker. Som voksne er vi opmærksomme på vores position som rollemodeller.

Barnets perspektiv:

- Jeg oplever at jeg har betydning og at min stemme høres i hverdagen.
- Mit initiativ bliver taget alvorlig.
- Jeg opdager og oplever nye spændende ting.
- Jeg oplever at de voksne observerer om jeg trives.

Mål:

- Børnene har kendte voksne omkring sig, som de har tillid til.
- Børnene hviler i sig selv, kender sine muligheder og griber dem.
- Børnene ved hvor de kan finde hjælp hos voksne eller andre børn, når de har brug for det.
- Børnene oplever at have en tryk og genkendelig hverdag.
- Børnene oplever sig som en del af et fællesskab.
- De voksne præsenterer børnene for nye muligheder og er på den måde med til at skærpe nysgerrigheden og skabe udvikling.

Tiltag:

- Vi laver strukturer i hverdagen, som er tydelige for alle børnene.
- Børnene har voksne som de er knyttet tæt til og et team af voksne som de har kendskab til.
- Vi reflekterer sammen med børnene.
- Synlige, engagerede og eksperimenterende voksne.

Tegn

- Børnene kan lide at være her og er i trivsel.
- Børnene danner relationer både barn-barn og barn-voksen.
- Børnene tager initiativer, hjælper hinanden og inviterer/bliver inviteret til leg og fællesskab.

Opfølgning:

- Børnetermometer for 4-årige i maj (ledelsen er ansvarlige for dette)
- Trivsel på Tværs
- stuemøder
- Hvert 2. år til pædagogisk dag

Pædagogisk grundlag: Dannelse og børneperspektiv

Indhold:

HVAD SIGER LOVEN?

- Børn på fx 2 år og 4 år skal høres og tages alvorligt som led i starten på en dannelsesproces og demokratisk forståelse. Dannelse, ligestilling og demokrati skal medtænkes i det daglige pædagogiske arbejde, så børnene oplever at have indflydelse på udformning af dagligdagen og aktiviteterne uanset baggrund, køn, alder og kultur. Det pædagogiske personale i dagtilbuddet skal invitere barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin læring og konkrete deltagelse i demokratiske sammenhænge, som personalet er ansvarligt for at skabe.

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

Sammenhæng:

Barnets liv her og nu er vigtigt. Børns trivsel, udvikling og dannelse handler bl.a. om, hvad der optager dem og hvad der kan give dem et godt børneliv. I Daginstitutionen Alderslyst har vi fokus på at fremme børns dannelse. Vi inviterer barnet til at være aktivt deltagende, så barnet selv er med til at skabe sin egen læring og udvikling. Det gør vi gennem trygge og pædagogiske læringsmiljøer, hvor legen er grundlæggende. Der tages udgangspunkt i et børneperspektiv, uanset om der er tale om hverdagsituationer, børneinitierede aktiviteter eller voksenplanlagte forløb.

Barnets perspektiv:

- Jeg føler mig set, hørt og anerkendt.
- Jeg føler mig som en værdifuld del af et fællesskab.
- Jeg føler at jeg har indflydelse og medbestemmelse.
- Jeg er tryk i genkendelige rammer.
- Jeg har venner i min institution.

Mål – hvad vil vi gerne opnå?

- At vi får mere fokus på at følge børnenes spor i planlægning og i aktiviteter.
- At børnenes stemmer bliver brugt mere synligt i vores evaluering.
- At der i vores læringsmiljøer er plads til at rumme og respektere forskelligheder.
- At der bliver taget hensyn til børnenes perspektiver, deres forskellige forudsætninger og til børnefællesskabet.
- At hvert barn har mindst én ven.
- At vi har gode hverdagsrutiner, hvori børnenes dannelse får optimale muligheder. Herunder små grupper, Fri for mobberi, legegrupper, ture ud af huset, borddækning og puslesituationen.
- At børnene får kendskab til forskellige traditioner og kulturer.

Tiltag:

- Når vi har stuemøder, skal vi have fokus på børnenes perspektiver og interesser i vores planlægning.
- Når vi evaluerer, skal der være et punkt der hedder: "Barnets perspektiv".
- Vi ser løbende på, om vores læringsmiljøer giver plads til det enkelte barn og børnegruppen.
- Vi vil fortsat gerne arbejde med børnemiljøundersøgelser.
- At vi bliver ved med at have fokus på vores hverdagsrutiner, så børnenes dannelse får gode præmisser.
- At vi til stuemøder og Trivsel på tværs har fokus på børns venskaber og legerelationer.
- Vi planlægger og introducerer børnene for forskellige traditioner og kulturer.

Tegn:

- At børnenes initiativer bliver mere tydelige i planlægningen og i aktiviteterne.
- At børnene er glade og i god udvikling.
- At børnene indgår aktivt i hverdagsrutinerne.
- At børnene har mindst én ven.
- At børnemiljøundersøgelserne viser, at børnene føler sig som en del af et fællesskab.

Opfølgning:

Via stuemøder og personalemøder.

Pædagogisk grundlag: Leg

Indhold:

HVAD SIGER LOVEN?

- Legen har en værdi i sig selv og skal være en gennemgående del af et dagtilbud. Legen er også grundlæggende for børns sociale og personlige læring og udvikling, og legen fremmer blandt andet fantasi, virkelyst, sprog, nysgerrighed, sociale kompetencer, selvværd og identitet. Nogle gange skal legen støttes, guides og rammesættes, for at alle børn kan være med, og for at legen udvikler sig positivt for alle børn.

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

- Hverdagen er opbygget med gode hverdagsrutiner, der kan være med til at give inspiration til leg.
- Ved fælleslege, ture ud af huset, bøger, legetøj mm. får børnene inspiration og fælles erfaring til legens indhold.
- Vi sætter spot på børns nysgerrighed, fantasi, sociale kompetencer og sprog i vores hverdag.
- Den voksne går både foran, ved siden af og bagved legen samt guider ved behov.
- I vores børnehuse arbejdes der løbende på at udvikle læringsrummene både inde og ude.
- I Daginstitutionen Alderslyst har vi en struktureret hverdag, hvor der er plads til leg i små og større grupper med mange gode læringsrum for legen.
- Vi tager hver dag udgangspunkt i barnets og børnegruppens ideer og aktuelle behov.

Barnets perspektiv:

- Jeg vil være med.
- Jeg vil lege med nogen og med det, der er sjovt at være sammen om.
- Jeg vil lege i fred og ro.
- Jeg vil bruge min fantasi.
- De voksne leger nogle gange sammen med mig og andre børn.
- De voksne hjælper mig.

Mål:

- Alle børn oplever sig som en del af fællesskabet.
- Børn udvikler deres legekompeterencer. Nogle børn har brug for mere hjælp end andre.
- Vores hverdag tilgodeser at legen har en værdi i sig selv.
- Inspirerende legemiljø med tydelige legezoner inde og ude.
- Respekt for børns leg og legerelationer.
- Børn skal have mulighed for at fordybe sig og udvikle koncentration.
- Børn får mulighed for at etablere venskaber/legefællesskaber på tværs af alder, køn og stuer.

Tiltag:

- Guide barnets legerelationer ved at rammesætte legen, så alle børn trives i legen og prøver nye roller af i sociale kombinationer.
- Vi følger børnenes spor.
- Temalegekasser, legestationer og forskellige materialer er tilgængelige for børn.
- Vi bliver mere opmærksomme på, hvornår og hvordan vi afbryder børns leg.

Tegn:

- Vi kan se at børn leger i tydelige legezoner.
- Børn ved, hvad de kan hvor.
- Børn leger på kryds og tværs af alder, køn, kultur og stuer.
- Alle børn er med og nogle børn får mere hjælp end andre.
- De voksne går foran, ved siden af og bagved alt efter konteksten.
- Børn bruger de legekasser, miljøer og materialer der stilles til rådighed.
- Børn fordyber sig i legen.
- Vi respekterer stjernestunder.
- Vi er afklaret på hvornår og hvordan vi afbryder børns leg.
- De pædagogiske medarbejdere følger børnenes spor og udvider børnenes leg.

Opfølgning:

- Vi observerer børns leg, og intervenserer ved behov.
- Børnetermometer for 4-årige i maj.
- Trivsel på Tværs.
- Tilbud om samtaler for 2-årige og 4-årige, der er i grøn position samt overgangssamtaler.
- Temperaturmåling på det pædagogiske arbejdsgrundlag hvert andet år ifm. den pædagogisk dag.
- Stuemøder.

Pædagogisk grundlag: Læring

Indhold:

HVAD SIGER LOVEN?

- Læring skal forstås bredt, og læring sker fx gennem leg, relationer, planlagte aktiviteter og udforskning af naturen og ved at blive udfordret. Det pædagogiske læringsmiljø handler om at fremme børns kropslige, følelsesmæssige, sociale og kognitive udvikling og forståelse.

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

I Daginstitutionen Alderslyst er vi igangættende i forhold til læring, samtidig med at vi følger barnets spor. Vi har en struktureret hverdag, hvor der er plads til læring i små og større grupper med mange gode læringsrum.

Vi har en anerkendende tilgang til alle børn og er opmærksomme på det enkelte barns nærmeste udviklingszone.

Vi er opmærksomme på børnenes deltagelsesmuligheder i hverdagsrutinerne.

Vi understøtter barnets selvhjulpenhed.

Forældrene inddrages og guides i forhold til børnenes læring.

Barnets perspektiv:

- Hele dagen har værdi.
- Jeg oplever, at jeg kan noget og får selvtillid.
- Jeg bliver inspireret.
- Jeg bliver udfordret.
- Jeg bliver set og hørt.
- De voksne hjælper mig, hvis jeg har brug for det.

Mål:

- At barnet får lyst til at lære.
- At barnet bliver så dygtig som muligt.
- At barnet udvikler sociale og demokratiske kompetencer.
- At forældrene oplever sig inddraget i barnets læring.

Tiltag:

- Vi laver aktiviteter i små grupper.
- Vi skaber læringsrum både inde og ude.
- Vi følger barnets initiativ, interesse og intention.
- Vi dokumenterer barnets læring - også i hverdagsrutinerne.
- Vi går i dialog med og inddrager forældrene i forhold til barnets læring.

Tegn:

- Vi oplever, at barnet er nysgerrigt.
- At zonen for de nærmeste udvikler sig for barnet.
- At barnet viser glæde ved nye udfordringer.
- At pædagoger og medhjælpere dokumenterer hele dagen.
- At forældre udviser interesse for barnets læring.

Opfølgning:

- På stuemøder og teammøder.
- Trivsel på Tværs.
- Kollegial sparring.

Pædagogisk grundlag: Børnefællesskaber

Indhold:

HVAD SIGER LOVEN?

- Al leg, dannelse og læring sker i børnefællesskaber, som det pædagogiske personale fastsætter rammerne for. Relationer og venskaber er afgørende, hvor alle børn skal opleve at være en del af fællesskabet og blive respekteret og lyttet til. I dagtilbuddenes hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og kan være aktivt deltagende, samtidig med at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv. Det er det pædagogiske personales og ledelsens opgave at skabe en balance mellem individ og fællesskab i dagtilbuddet.

Forarbejder til dagtilbudslovens § 8, stk. 2

Sammenhæng:

- I Alderslyst indgår børn i mange forskellige sociale fællesskaber sammen med andre børn og voksne.
- I Alderslyst foregår al leg, dannelse og læring i et socialt samspil med de øvrige børn og det pædagogiske personale.
- I vores hverdag skal der være plads til, at det enkelte barn både kan vise initiativ og være aktiv deltagende samtidig med, at fællesskabet skaber rum til alle, nye relationer og mulighed for at prøve forskellige positioner mv.
- I Alderslyst vægter vi, at børn kan etablere venskaber på tværs af alder, køn og kultur samt at mobning forebygges.
- Forældrene i Daginstitutionen Alderslyst har et medansvar, som betyder at forældrene indgår i at skabe et velfungerende børnefællesskab præget af anerkendelse af alle familier uanset disses forudsætninger.
- I Alderslyst griber vi nuet og følger barnets spor. Også når andet kan være planlagt.

Barnets perspektiv:

- Hjælp mig med at komme i leg med andre børn.
- Jeg vil helst ikke afbrydes når jeg leger.
- Jeg har venner og jeg vil selv vælge mine venner.
- Jeg bliver hørt, set og anerkendt.
- Jeg oplever at jeg er en del af fællesskabet.
- Mine ideer og bidrag til fællesskabet bliver hørt, modtaget og brugt.

Mål:

- Børnefællesskaberne er for ALLE børn.
- Børnene får øje på hinanden på tværs af køn, alder og kultur.
- Børnene finder sammen om noget fælles.
- Børnene viser omsorg for hinanden og lytter.

- Vi vægter små grupper med opmærksomhed på barnets perspektiv.
- Alle børn skal have venner.
- Alle børn oplever at have indflydelse og betydning i børnefællesskabet.
- Alle børn udvikler kommunikative og sociale kompetencer.
- Vi går foran, ved siden af og bagved.
- Børnene kan fordybe og koncentrere sig.
- Forældre bakker op om børnefællesskabet.
- Vi oplever demokratiske processer i hverdagen.

Tiltag:

I hverdagen i børnehuset:

- Børnetermometer til de 4-årige.
- Relationsskema.
- Trivsel på Tværs.
- Små og større grupper.
- Dokumentation.
- Fri for Mobberi.
- Selvkontrolslege.
- Frydlege.
- Fælles samling.
- Samling hver dag.
- Fælles oplevelser.
- Fødselsdage.
- Traditioner.
- Hverdagsrutiner.
- Vi følger børnenes spor.
- Vi handler på det vi ser.
- Hverdagen sammensættes af både børneinitierede og vokseninitierede aktiviteter og lege.
- Den sproglige indsats.

Forældre:

- Sommerfest.
- Legeaftaler.
- Åben legeplads.
- Forældrene bakker op om hinandens børn.
- Det åbne dagtilbud.

Tegn:

- Alle børn deltager aktivt og byder ind i børnefællesskaberne.
- Alle børn leger med andre børn.
- Børnene hjælper hinanden eller henter evt. hjælp.
- Børnene er åbne for andre fællesskaber og byder hinanden ind.
- Vi følger barnets spor.
- Forældretilfredshedsundersøgelsen peger på, at børnene trives i børnefællesskabet.
- Vi oplever at forældrene deltager i institutionens arrangementer.
- Vi ser børn der fordyber og koncentrerer sig i længere perioder.

Opfølgning:

- Valg af dokumentationsformer.
- Trivsel på Tværs med opfølgning på stuemøder.
- Børnetermometer for de 4-årige.
- Samling.
- Observation og handling i hverdagen.
- Dokumentation

Pædagogisk grundlag: Pædagogisk læringsmiljø

Indhold:

HVAD SIGER LOVEN?

- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det enkelte dagtilbud hele dagen etablerer et pædagogisk læringsmiljø, der med leg, planlagte vokseninitierede aktiviteter, spontane aktiviteter, børneinitierede aktiviteter samt daglige rutiner giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.
- Det pædagogiske læringsmiljø skal tilrettelægges, så det inddrager hensynet til børnenes perspektiv og deltagelse, børnefællesskabet, børnegruppens sammensætning og børnenes forskellige forudsætninger.

Dagtilbudslovens § 8, stk. 3

I Daginstitutionen Alderslyst rammesætter, organiserer og tilrettelægger vi vores læringsmiljøer, så børnene får de bedste betingelser for trivsel, læring, udvikling og dannelse. Det gør vi gennem vores fastlagte rutiner og hverdagsaktiviteter. Vi er opmærksomme på at gå foran, ved siden af og bagved, og har fokus på at bruge vores ressourcer bedst muligt.

Vi gør os didaktiske overvejelser om hvordan børnene leger og lærer bedst, hvordan gruppesammensætningen skal være samt hvilke læringsmiljøer inde og ude, der animerer bedst til fordybende leg og læring.

Barnets perspektiv:

- Jeg oplever, at jeg bliver hørt og set. Jeg får anerkendelse.
- Jeg oplever, at der er brug for mig. Jeg har værdi. Jeg får mere medbestemmelse.
- Jeg føler mig som en del af fællesskabet. Min deltagelse har betydning.
- Jeg bliver inspireret til leg.
- Jeg bliver mere selvstændig. Får succesoplevelser og dermed større selvværd.

Mål:

- At vores fysiske læringsmiljøer indenfor og udenfor giver grobund for fordybelse og udvikling.
- At der er nærværende voksne, der har mulighed for at fordybe sig.
- At vi har en fælles forståelse for, at der er faglighed i alle aspekter af dagligdagen i vores dagtilbud.
- At der bliver taget hensyn til børnenes perspektiv, deres forskellige forudsætninger og til børnefællesskabet.

Tiltag:

- Vi vil indrette og optimere læringszoner på stuerne og på legepladsen, så de inspirerer og giver børnene mulighed for at trives, lære, udvikle sig og dannes.
Vi vil indrette stuerne, så de indbyder til leg, samt gøre stuerne klar til den kommende dags fordybelse og leg.

- Vi vil være opmærksomme på den voksnes rolle. Vi vil være igangsættende, deltagende og observerende. Vi vil skabe mulighed for, at der så ofte som muligt kan være en eller flere medarbejdere, der fordyber sig med en gruppe børn. Vi vil have en klar rollefordeling.
- Vi vil inddrage børnene i hverdagsrutinerne, så læringspotentialet også kommer i spil her. Det vil vi gøre ved at tage en lille børnegruppe med i garderoben, på badeværelset, ved borddækning osv.

Tegn:

- At børnene er glade, er i gang med god leg og er i udvikling.
- At vi har inspirerende og overskuelige læringsmiljøer.
- At støj- og stressniveauet nedsættes for børn og voksne.
- At børnene kan overskue og anvende de forskellige zoner, både ude og inde.
- At personalet er igangsættende, deltagende og observerende, alt efter hvad behovet er.
- At børnene får medbestemmelse og er en del af fællesskabet.
- At børnene indgår aktivt i hverdagsrutinerne i små grupper.

Opfølgning:

- Trivsel på Tværs.
- Stuemøder og personalemøder.
- Kollegial sparring.

Pædagogisk grundlag: Forældresamarbejde

Indhold:

HVAD SIGER LOVEN?

- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan dagtilbuddet samarbejder med forældrene om børns læring.

Dagtilbudslovens § 8, stk. 6

Sammenhæng:

Forældre har den største betydning i forhold til barnets trivsel, udvikling og læring. Et tæt samarbejde mellem forældre og institution er vigtigt. Dette samarbejde handler om barnets og børnegruppens trivsel, udvikling og læring, både i institutionen og i hjemmet. Et positivt samarbejde hjælper barnet til at have en positiv opfattelse af institutionen. Samarbejdet tager udgangspunkt i den mangfoldighed forældrene og det pædagogiske personale kommer med. Det tager udgangspunkt i de ressourcer, som vi hver især kommer med. Vi ser et bredt forældresamarbejde, som både er det formelle og det uformelle i hverdagen. Både omkring det enkelte barn og det store børnefællesskab. Samarbejdet skal bygge på tillid og gensidigt ansvar for barnet og børnegruppens trivsel, læring og udvikling.

Barnets perspektiv:

- Det er givtigt, at mor og far interesserer sig for min hverdag i institutionen.
- Det er givtigt, at mor og far kender mine venner.
- Det er givtigt, at deltage i arrangementer i institutionen sammen med mor og far.
- Det er givtigt, at mor og far samarbejder med personalet i institutionen.
- Hvis mor og far kan lide de voksne i institutionen og er trygge ved at aflevere mig, så får jeg en bedre dag i institutionen.
- Det er rart, hvis mor og far har tid til at jeg får en ordentlig afslutning på dagen.
- Det er trygt at være en del af institutionen, inden jeg starter.

Mål:

- Barnet skal opleve, at de voksne omsorgspersoner samarbejder omkring de bedste rammer for barnet og børnegruppen.
- Forældrene oplever, at de får relevant viden og information. Både om deres eget barn og børnegruppen i hverdagen i institutionen.
- Forældrene oplever at blive inddraget, hørt og brugt i hverdagen.
- Forældre får sparring og vejledning i forhold til barnets trivsel, udvikling og læring - også i hjemmet.

Tiltag:

Uformelle:

- Samtaler i hverdagen om stort og småt (afhentning, garderobesnak og korte ad hoc møder).
- Forældre Kaffe, arbejdsdag, fester og øvrige forældrearrangementer for alle forældre.
- Informationer og nyhedsbreve på DayCare og tavler.
- Fokus på samarbejdet omkring barnets trivsel.

Formelle:

- Forældresamtaler omkring barnets udvikling og læring. F.eks. Trivsel på Tværs og sprog.
- Forældremøder omkring emner der er aktuelle i hele børnegruppen.
- Hvis det er nødvendigt, bruges der tolke ved samtaler. Dagsordener, indbydelser og lignende oversættes til relevante sprog.
- Der er mulighed for forbesøg i institutionen, inden et nyt barn starter.
- Sprogworkshop for forældre sammen med en to-sprogsvejleder og personale fra institutionen.
- Informationer: Velkomstfolder, hjemmesiden, nyhedsbreve, oplæg til forældremøder og DayCare.
- Institutionen skal bringe de forskellige værktøjer i anvendelse. Både værktøjer der er interne og fra Silkeborg Kommune, f.eks. Trivsel på Tværs, Fri for Mobberi, DUÅ, tværfagligt samarbejde, og familierådgivning.
- Der er en rød tråd i forhold til at sikre sammenhæng for barnet, når det skifter stue eller institutionstilbud (se i øvrigt sammenhæng og samtaleflow).
- Forældrebestyrelsen har det overordnede blik på hele Daginstitutionen Alderslyst. De bringer temaer op, som de ønsker at sætte spot på og som evt. skal drøftes i personalegrupperne samt godkender årshjul og budget.
- Forældreråd er lokale forældregrupper, der primært står for sociale arrangementer og bakker op om f.eks. arbejdsdage, sommerfester og forældre Kaffe.

Tegn:

- Barnets trivsel styrkes i et samarbejde med udgangspunkt i Trivsel på Tværs.
- Forældretilfredshedsundersøgelsen viser, at vi arbejder godt sammen i forhold til målet.
- Opbakning til forældrearrangementer - både formelle og uformelle.
- Vores familier oplever at få den ønskede sparring i forhold til vejledning og information om barnets og børnegruppens trivsel, udvikling og læring.

Opfølgning:

- Forældretilfredshedsundersøgelsen.
- Forældre viser interesse for barnets og børnegruppens hverdag i institutionen.
- Forældrenes deltagelse i vores arrangementer.
- Børnetermometer (trivselsmåling for 4-årige børn - med barnets stemme).

Pædagogisk grundlag: Børn i udsatte positioner

Indhold:

HVAD SIGER LOVEN?

- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan det pædagogiske læringsmiljø tager højde for børn i udsatte positioner, så børnenes trivsel, læring, udvikling og dannelse fremmes.

Dagtilbudslovens § 8, stk. 5

Vi har i Daginstitutionen Alderslyst en højt udviklet praksis omkring arbejdet med børn i udsatte positioner. Helt overordnet knytter vi vores arbejde omkring børn i udsatte positioner til Trivsel på tværs. Vi fokuserer på tværfaglighed og et styrket samarbejde med sundhedsplejen. Forældresamarbejde vægtes meget højt. Vi er en del af den forebyggende indsats.

Børneperspektiv:

- De voksne lytter og handler på det jeg fortæller.
- Jeg kan godt være med i fællesskabet på min egen måde.
- Børn og voksne vil gerne hjælpe mig.
- Det er vigtigt for mig at have nogle at lege med.

Mål:

- Alle børn skal have venner og gode relationer.
- Alle børn udvikler relationskompetencer.
- Strukturere indsatsen i små grupper.
- Lige deltagelsesmuligheder.
- At forældre inddrages mest muligt.
- Sikre at børnene oplever gode overgange.

Tiltag:

- Opmærksomhed på fordeling af personaleressourcer, så børnene kan opleve at være i små grupper.
- Vi sætter de forskellige medarbejderes særlige kompetencer i spil i forhold til at målrette indsatsen.
- Kvalificering af personale.
- Anvende Rambølls materiale til overlevering samt samtaleflow.
- Tæt og bredt tværfagligt samarbejde.
- Vi laver et katalog for handlemuligheder til personalet.

Tegn:

- At der er skabt en struktur omkring barnet i forhold til tidlig målrettet indsats.
- At alle børn er aktive i leg og har legerelationer.
- At forældrene er aktive i samarbejdet omkring deres barn.
- At vi kan se at der er gode rutiner i det tværfaglige samarbejde.

- At vi kan se at personale med særlige kompetencer, får sat dem i spil.

Opfølgning:

- Trivsel på tværs.
- Stuemøder.
- Sprogopfølgning.

Pædagogisk grundlag: Læringsmiljø med sammenhæng til børnehaveklassen

Indhold:

HVAD SIGER LOVEN?

- Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvordan der i børnenes sidste år i dagtilbuddet tilrettelægges et pædagogisk læringsmiljø, der skaber sammenhæng til børnehaveklassen.

Dagtilbudslovens § 8, stk. 6

I Daginstitutionen Alderslyst er vi opmærksomme på at fokus ligger på overgang til børnehaveklassen. Vi vil i Daginstitutionen Alderslyst kigge i et større perspektiv på de sammenhænge der er i overgange i barnets liv fra 0-6 år.

Der er allerede lavet faste procedurer for gode overgange fra hjem til vuggestue, fra dagpleje eller vuggestue til børnehave og fra børnehave til skole.

Vi skaber kontinuitet med samtaleflow og med et detaljeret årshjul for samarbejde med distriktsskolen. Der laves overgangsbeskrivelser i Hjernen og Hjertet ved skift til nye afdelinger.

Barnets perspektiv:

- Forbesøgene i overgangene kan hjælpe mig med at føle mig tryk.
- Det kan hjælpe mig hvis jeg er forberedt.
- Der tages hensyn til mine ønsker og behov i overgangene.
- Jeg kan mærke på mine forældre, at det er ok at være i det nye.
- Jeg oplever at det er de samme overgangsobjekter jeg møder i overgangene.

Mål:

- Børnene bevarer deres kompetencer i overgangene.
- Børnene får den bedst mulige start i den nye kontekst.
- Forældrene føler sig inddraget i at skabe bedst mulige overgange.
- Styrke relationen til forældrene, så de føler sig trygge.

Tiltag:

- Vi laver overgangsbeskrivelser og deltager i overgangsmøder, når der er behov.
- Der arbejdes ud fra de materialer vi har udarbejdet: Samtaleflow, årshjul for skolesamarbejdet og overgangsbeskrivelser. Materialet udvikles løbende og justeres i forhold til erfaringer og ny viden.
- Den daglige dialog med forældrene.
- Vi tilskynder til forbesøg og tilbagebesøg ved alle overgange.
- Vi samarbejder og har projekter på tværs af grupper og overgange.

Tegn:

- Vi oplever at børnene er trygge og klar til at starte i det nye dagtilbud.
- Forældrene udtrykker tilfredshed med overgangene ved opfølgningssamtale.
- Vi får positiv respons fra vores samarbejdspartnere.

Opfølgning:

Pædagogisk læreplanstema: Alsidig personlig udvikling

Sammenhæng:

I Daginstitutionen Alderslyst modtager vi børn fra mange forskellige kulturer og sociale baggrunde. Vi har et stort fokus på, at alle børn får lige muligheder for personlig udvikling og at de får udnyttet deres fulde potentiale.

Læreplanstemaet "Alsidig personlig udvikling" har fokus på, hvordan dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer udvikler barnets erfaringsverden og deltagelsesmuligheder. Det forudsætter engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse.

Læringsmiljøet skal fremme børns engagement og deltagelse, så børnene derigennem oplever fordybelse, selvrespekt, selvtillid og selvværd. Børn udvikler engagement, når de indgår i relationer med betydningsfulde andre, hvor de oplever sig respekteret, passet på og værdsat af nære, tillidsgivende voksne.

Læringsmiljøerne skal stimulere børnene til at udforske dem selv og verden samt til at kunne håndtere både succes og modstand. Herigennem styrkes børnenes livsduelighed. Der lægges fokus på nærmeste udviklingszone, for at sikre at børnenes grænser ikke overskrides, men at de udfordres på en udviklingsmæssigt passende måde.

Det pædagogiske personale skal invitere børnene ind i demokratiet, ved at give dem medbestemmelse i hverdagens aktiviteter, leg, spisning mm. Dette for at fremme at børnene føler sig set, hørt og anerkendt som individer og at de lærer at indgå i samspil og dialog med børn og voksne.

Barnets perspektiv:

- Jeg føler mig set og hørt.
- Jeg føler mig værdsat og vellidt.
- Jeg er en del af fællesskabet.
- Jeg har venner.
- Jeg har medbestemmelse.
- Jeg føler jeg er god til noget.
- Det er nyt, men jeg prøver.

Mål:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Alsidig personlig udvikling

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udfolder, udforsker og erfarer sig selv og hinanden på både kendte og nye måder og får tillid til egne potentialer. Dette skal ske på tværs af blandt andet alder, køn samt social og kulturel baggrund.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte samspil og tilknytning mellem børn og det pædagogiske personale og børn imellem. Det skal være præget af omsorg, tryghed og nysgerrighed, så alle børn udvikler engagement, livsduelighed, gåpåmod og kompetencer til deltagelse i fællesskaber. Dette gælder også i situationer, der kræver fordybelse, vedholdenhed og prioritering.

§ 3 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Tiltag:

- Vi vil arbejde i små grupper.
- Vi vil skabe rammer for fordybelse.
- Vi vil hele tiden have læringsmiljøerne i spil og justere efter behov. Læringsmiljøerne skal understøtte, at børnene engagerer sig i leg og aktiviteter, der inviterer dem til at udholde, udforske og erfare sig selv og hinanden på mange og nye måder.
- Vi har fokus på Fri for Mobberi, som vi bruger en gang om ugen til samling, oftest i små grupper, men andre gange i større grupper til fx børnemassage. Vi anvender også teorien fra Fri for mobberi i det daglige, i samtaler med børnene om deres relationer og handlemåder, for at støtte udviklingen af bl.a. empati.
- Vi har fokus på demokratiske beslutninger, for at give børnene en følelse af medbestemmelse og betydningsfuldhed.
- Vi arbejder med børnenes nærmeste udviklingszone, for at kunne hjælpe dem videre i deres udvikling og give dem mod på at prøve nye ting og oplevelser. Herunder at fejle, øve sig og blive bedre.

Tegn:

- Vi ser børn der tør stå frem med hvem de er og som står fast på egne værdier.
- Vi ser børn der ytrer deres holdninger og følelser.
- Vi ser at læringsmiljøerne inspirerer børnene til at indgå i relationer med hinanden og til deltagelse på forskellige niveauer. Både som iagttager og initiativtager.
- Vi ser børn i udvikling, som tør prøve deres grænser af og som oplever succes og samtidig lærer at håndtere modgang.

Evaluerings:

- Overordnet evaluering og tilpasning af læreplanstemaer hvert andet år på p-dag.
- Valg af evaluerings- og dokumentationsmetoder.
- Stuemøder.
- P-møder.
- Teammøder.

Pædagogisk læreplanstema: Social udvikling

Sammenhæng:

Social udvikling handler om udvikling af sociale handlemuligheder og deltagelsesformer. Sociale fællesskaber skal forstås som et sted, hvor børnene oplever at hører til og hvor de oplever at de kan bidrage værdifuldt og relevant til fælles lege, aktiviteter og samvær. Det er altså *gennem relationen til andre*, at børn udvikler empati og sociale relationer. Derfor er det afgørende, at vi i daginstitutionen tilrettelægger vores læringsmiljø på en sådan måde, at det understøtter børns opbygning af relationer til såvel de andre børn som det pædagogiske personale. I vores pædagogiske læringsmiljø skal vi især have øje for de børn, der befinder sig i udsatte positioner og i særlig grad understøtte deres mulighed for deltagelse og medindflydelse.

Empati som en social handlemulighed:

Relationer er en væsentlig del af grundlaget for, at børn lærer sig empati. Derfor har det pædagogiske personale afgørende betydning i denne tilegnelse og må gå både foran, ved siden af og bagved i denne proces.

Ved at lære empati får børnene forståelse for andre og betydningen af at kunne handle i fællesskabets interesse, samtidig med de udvikler selvstændighed og får medbestemmelse.

Legen:

Et læringsmiljø der understøtter social udvikling, skal se legen som grundlæggende. I legen foregår der forhandling, kompromisser og konfliktløsning. Da legen er kendetegnet ved at den bliver til undervejs, må børnene derfor hele tiden afstemme med hinanden. Den sociale læring kan dog også foregå ved at iagttage andres leg.

Barnets perspektiv:

- Jeg oplever mig som en del af børnefællesskabet.
- Jeg har legekammerater og venner.
- Jeg oplever, at der er voksne der vil mig og støtter mig.
- De andre børn ser mig som den jeg er og respekterer mig for det.
- Jeg oplever, at mor og far viser interesse for mine venner i børnehaven.
- De andre børn stopper, når jeg siger: "Lad vær" eller "stop!"

Mål:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Social udvikling

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Social udvikling skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år.

De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn trives og indgår i sociale fællesskaber, og at alle børn udvikler empati og relationer.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte fællesskaber, hvor forskellighed ses som en ressource, og som bidrager til demokratisk dannelse.

§ 5 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Tiltag:

- Fri for Mobberi.
- Små legefællesskaber.
- At det pædagogiske personale sætter ord på børnenes oplevelser og følelser samt gør børnene opmærksomme på andre børns følelser.
- At det pædagogiske personale guider i legen og er bevidste om at gå både foran, ved siden af og bagved efter behov.
- At udvikle legemiljøer både kvantitativt og kvalitativt. Herunder fokus på udvikling af legekasser.
- At børnene gives medindflydelse.
- At det pædagogiske personale skaber positive narrativer om alle børn. Dette kan f.eks. gøres ved hjælp af ressourceblomsten. Blomsten kan indeholde sætninger om eller billeder af barnets ressourcer. Vigtigt at disse ressourcer omhandler såvel færdigheder der kan måles og vejes som færdigheder der ikke kan. F.eks. at kunne trøste, hjælpe, være kærlig mm.
- Forældreinddragelse i forhold til barnets sociale liv. Dette kan blandt andet gøres ved hjælp af pic collage og guidning i forhold til legeaftaler.

Tegn:

- Vi ser børn, der inviterer og bliver inviteret af andre børn til at deltage i legefællesskaber.
- Vi oplever børn, der omtaler og er opmærksomme på de andre børns forskellige ressourcer.
- Vi ser børn, der er i stand til, på vej til eller øver sig i at aflæse andre børns følelser og handle derefter.
- Vi oplever børn, der har mulighed for og mod på at komme med forslag og træffe beslutninger.
- Vi oplever forældre, der spørger til og viser interesse for barnets relationer og hverdag i børnehaven i det hele taget.
- Vi oplever forældre, der har lyst til at lade eget barn mødes med og have legeaftaler med andre end deres venner.

Evaluerings:

- Overordnet evaluering og tilpasning af læreplanstemaer hvert andet år på p-dag.
- Valg af evaluerings- og dokumentationsmetoder.
- Stuemøder.

- P-møder.
- Teammøder.
- Børnetermometer og trivsel på tværs særligt for dette læreplanstema.

Pædagogisk læreplanstema: Kommunikation og sprog

Sammenhæng:

I Daginstitutionen Alderslyst har vi en lang erfaring med betydningen af sproget og muligheden for at deltage i fællesskabet. Børns kommunikation og sprog tilegnes og udvikles i nære relationer med barnets forældre, i fællesskaber med andre børn og sammen med det pædagogiske personale. Det centrale for børns sprogtiltagelse er, at læringsmiljøet understøtter børns kommunikative og sproglige interaktioner med det pædagogiske personale og i hjemmet. Det er ligeledes centralt, at det pædagogiske personale er bevidst om, at de fungerer som sproglige rollemodeller for børnene og at børnene inviteres og guides til at indgå i fællesskaber med andre børn. I Daginstitutionen Alderslyst modtager vi børn med forskellige livsbetingelser og sproglige forudsætninger og børn som kommer fra mange forskellige kulturer. Vi arbejder med dialogisk læsning og de ti sprogstrategier. Udgangspunktet for vores arbejde ligger i de ressourcer som børn og familier kommer med i mødet med institutionen.

Link til sproghandleplan 0-6 år for Daginstitution Alderslyst (skal sættes ind her.)

Barnets perspektiv:

- Jeg oplever, at de voksne guider, inspirerer og inviterer mig til at lære sprog.
- Jeg føler tryghed når jeg oplever genkendelighed i overgangene.
- Jeg føler mig som en del af fællesskabet når jeg bruger sprog.
- Jeg bliver lyttet til og forstået i den måde jeg kommunikerer på.

Mål:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kommunikation og sprog

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kommunikation og sprog skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udvikler sprog, der bidrager til, at børnene kan forstå sig selv, hinanden og deres omverden.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn opnår erfaringer med at kommunikere og sprogliggøre tanker, behov og ideer, som børnene kan anvende i sociale fællesskaber.

§ 7 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Tiltag:

- Vi følger Daginstitutionen Alderslysts sproghandleplan.
- Medarbejderne sætter ord på børnenes følelser, så de oplever sig set, hørt og anerkendt. Dette foregår løbende i den daglige omgang med børnene, men også i form af "Fri for Mobberi", hvor vi går mere i dybden med italesættelse af børnenes følelsesliv.
- Børnenes intentioner understøttes og italesættes af den voksne, så børnene oplever, at kommunikationen (både det produktive og receptive) forstås, og de får mere mod på at kommunikere med andre.
- Medarbejderne forbereder børnene på det der skal ske. Både før, under og efter, så børnene får en kobling mellem det, der sker omkring dem f.eks. aktiviteter og hverdagsrutiner.
- Medarbejderne tilstræber, at kommunikation er så konkret som muligt og gerne hjulpet af billeder, symboler (Biliteracy) og andre konkrete til visualisering.
- Der sættes ord på det vi gør i hverdagen. Medarbejderne taler langsomt og tydeligt og søger øjenkontakt med børnene, så ofte som muligt.
- Medarbejderne anvender et nuanceret ordforråd og forklarer børnene nye ord, evt. understøttet af billeder.
- Medarbejderne agerer som verbale rollemønstre og sætter ord og sætninger på de daglige gøremål.
- Medarbejderne er opmærksomme på, at der bliver så mange skift i samtalerne med børnene som muligt, så børnene udvikler evnen til fordybelse i samtalen.
- Medarbejderne tilstræber, at børnene får ordene i deres egen mund.
- Medarbejderne organiserer hverdagen, så der er mulighed for at dele børnene op i små grupper, hvor nærværet med en voksen har bedst mulige betingelser.
- Medarbejderne støtter børnene og sætter ord på de ting, som børnene endnu ikke har ord for.
- Medarbejderne tilrettelægger aktiviteter.
- Medarbejderne har fokus på sammenhæng i børnenes liv i forhold til overgangene.
- Medarbejderne organiserer læringsmiljøer over hele dagen, der er præget af og indbyder til sprogtilegnelse.
- Forældre støtter op om sprogtilegnelse i hjemmet, men også i institutionen.
- Medarbejderne har tæt samarbejde med to-sprogsvejleder og tale-hørekonsulent.
- Medarbejderne kommer løbende på sprogkursus.

Tegn:

- Børnene kommer med input i de forskellige læringsmiljøer. F.eks. Fri for Mobberi.
- Børnene kommunikerer med deres omgivelser både nonverbalt og verbalt.
- Børnene øver sig i "turtagninger".
- Børnene leger med sproget, f.eks. rim og remser.
- Børnene har fortællerlyst, f.eks. i samlinger.
- Børnene viser interesse i skriftsproget.
- Udvikling af det enkelte barns sprog på baggrund af sprogvurderinger og løbende observationer samt trivsel på tværs.

Evaluering:

- Overordnet evaluering og tilpasning af læreplanstemaer hvert andet år på p-dag.
- Valg af evaluerings- og dokumentationsmetoder.
- Stuemøder.
- P-møder.
- Teammøder.
- Læreplanstemaet evalueres i egne huse ved sprog møde en gang årligt
- Sproghandleplan evalueres og redigeres hvert andet år. Næste gang i 2022.
- Vurdering af det enkelte barn via sprogvurderinger og fokusmøder.

Pædagogisk læreplanstema: Krop, sanser og bevægelse

Sammenhæng:

I Daginstitutionen Alderslyst arbejder vi ud fra at alle børn skal have en god grund- og sansemotorik. Taktilsansen, labyrintsansen og kinæstesisansen er selve grundstammen til barnets motoriske udvikling. Er der uorden i en eller flere af sanserne, kan det have konsekvenser for barnets leg og indlæringsmuligheder.

Barnet er i verden gennem kroppen. Når de bruger, udfordrer, eksperimenterer, sanser og mærker med kroppen, lægges fundamentet for fysisk og psykisk trivsel. Børn med en velstimuleret sansemotorik leger bedre, har det bedre fysisk, psykisk, og socialt og har bedre muligheder for læring både i nuet, men også senere i livet.

Det er barnets egne bevægelseseksperimenter, som bringer udviklingen videre. Barnet lærer kun de bevægelser som det aktivt øver. Det pædagogiske arbejde med krop og bevægelse skal tilrettelægges på en måde, så alle er med, leger og er i kontakt med hinanden. Gennem arbejdet med krop og bevægelse bliver børnene opmærksomme på deres egne og andres kropslige reaktioner. Det er med til at udvikle børnenes evne til at forstå og respektere både sig selv og andre.

Daginstitutionen Alderslyst er der fuld kostordning. Børnene præsenteres for forskellig mad med forskellig konsistens og alle børn opfordres til at smage på alt.

Henvisning, link til pjece om motorik og bevægelse

De 3 primære sanser er labyrintsansen, følesansen (taktilsansen), muskel- og ledsansen (kinæstesisansen).

Vi arbejder med de primære sanser i samarbejde med lugte-, syns-, smags- og høresansen. En skærpelse af alle vores sanser har afgørende betydning for barnets motoriske udvikling og for vores automatisering af bevægelser, både fin- og grovmotorisk.

Barnets perspektiv:

- Jeg bruger min krop og mine sanser.
- Dejligt med voksne, der leger med.
- De voksne leger de lege jeg gerne vil lege og præsenterer mig for nye.
- De voksne aflæser mine signaler og hjælper mig, når jeg har brug for en pause eller hvis jeg er gået i stå på klatrestativet.
- Jeg har indflydelse på hvor meget tøj jeg skal have på ude.
- Jeg er ude i alt slags vejr.
- Jeg kunne ikke i går, men jeg KAN i dag.
- Jeg får forskelligt mad der smager godt.

Mål:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Krop, sanser og bevægelse skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn udforsker og eksperimenterer med mange forskellige måder at bruge kroppen på.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn oplever krops- og bevægelsesglæde både i ro og i aktivitet, så børnene bliver fortrolige med deres krop, herunder kropslige fornemmelser, kroppens funktioner, sanser og forskellige former for bevægelse.

§ 9 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Tiltag:

Alle:

- Alle børn holder som udgangspunkt samling på gulvet. De voksne medtænker en sanseaktivitet/bevægelse/sang.
- Gynger og hængekøjer er tilgængelige for alle børn, gerne på stuerne.
- Vi begynder så småt at arbejde med struktureret afslapning, i erkendelse af at alle børn har brug for pauser.
- Vi skal arbejde med massage for enten at stimulere eller nedtone barnets taktilsans. – Børn der rører ved hinanden, mobber IKKE hinanden. Obs på de børn som skal "kvikkes" op.
- Fodbade, badebaljer, sansekasser, motorikbaner, bolde i ALLE størrelser skal være tilgængelige i alle huse og aktivt bruges.
- Vi prioriterer cykel-frie dage.
- Vi arbejder på at alle børn bliver så selvhjulpne som muligt.
- Børnene skal have lov til at udfordre deres labyrintsans gennem leg med rotationer f.eks. karruseller udenfor eller med kontorstole indenfor.
- Vi er opmærksomme på, at der i voksenstyrede lege både er plads til vilde og store bevægelser, men også til de mere stille og rolige. Dette hjælper på børnenes selvregulering (frydlege).
- Vi vil være opmærksomme på legemiljøerne. Har vi legeredskaber og legemiljøer som stimulerer de primære sanser?
- Skærpet opmærksomhed på, at forældrene er aktive medspillere i stimuleringen af barnets motoriske udvikling.
- Vi smager, dufter, mærker og øver os i at være madmodige.

0-3 årige:

- Vi har fokus på at børnene bliver "skvalpet" på puslebordet.
- Når vi tumler med børnene, er vi opmærksomme på at barnets hoved kommer ud i forskellige positioner. - Enkelte børn har brug for hjælp.

- Vi har løbende fokus på at benævne vores kropsdele. Vi ved hvor hjertet, hjernen, fødderne osv. er, f.eks. gennem sanglege.
- De voksne aflæser hvornår barnet har brug for pauser.
- Vi arbejder sammen med forældrene om at børnene er renlige inden børnehavestart.

3-6 årige:

- Som udgangspunkt skal vi alle hver dag, f.eks. inden hvert måltid, dreje fem gange hver vej rundt om sig selv og have hovedet ned og op fem gange.
- Vi arbejder med at børnene får en forståelse for deres krop. Både de ydre påvirkninger (kulde og varme), selvregulering (i forhold til påklædning), pauser (jeg mærker og lytter hvad min krop fortæller mig) og kroppens kredsløb (hvad hedder mine organer? hvordan fungerer de? kan jeg f.eks. høre min puls?).

Tegn:

- At børnene benævner/peger på kropsdele og har begyndende kendskab til kroppens funktioner. F.eks. hvorfor slår mit hjerte, hvorfor får jeg høj puls osv.
- Glade og aktive børn der bruger kroppen.
- Børn der leger med bolde og ikke "kun" spiller fodbold.
- At ALLE børn som minimum kan dreje fem gange den ene vej og fem gange den anden vej, uden at blive rundtossede/svimle.
- At børnene af sig selv udfordrer kroppen, øver kolbøtter og klatrer lidt højere op end i går.
- At børnene nyder at slappe af til musik, mindfulness eller lignende.
- At børnene selv sætter gang i lege/aktiviteter som de voksne har præsenteret dem for.
- At børnene kan veksle mellem vilde og stille lege.
- Vi ser at børn drejer rundt og får hoved i forskellige vinkler.
- At børnene er nysgerrige og interesserede i den mad der bliver serveret.

Evaluerings:

- Valg af evaluerings- og dokumentationsmetoder.
- Overordnet evaluering og tilpasning af læreplanstemaer hvert andet år på p-dag.
- Stuemøder.
- P-møder.
- Teammøder.

Pædagogisk læreplanstema: Natur, udeliv og science

Sammenhæng:

I Daginstitutionen Alderslyst er vi omkranset af smuk natur, i form af skove, søer og parker. Dette giver muligheder for mange forskellige udendørsaktiviteter i vores dagtilbud.

Naturen er et rum, hvor børn kan eksperimentere og gøre sig de første erfaringer med naturvidenskabelige tænke- og analysemåder. Men naturen er også et grundlag for at arbejde med bæredygtighed og samspillet mellem menneske, samfund og natur.

Læringsmiljøet skal tage afsæt i mulig læring og inddrage børnene som aktive medskabere af egen læring ved at stille åbne, nysgerrige spørgsmål til børnenes forståelse af sammenhænge i naturen og deres omverden.

Det pædagogiske personale skal lytte til børnenes undren og egne spørgsmål samt til børnenes begyndende hypotesedannelser og kategoriseringer i forhold til naturen. Børnene opmuntres til at foretage egne undersøgelser og støttes og guides i at turde øve sig gentagne gange, for derved at opbygge en grundlæggende tillid til egne ideer og evner.

Barnets perspektiv:

- Jeg kommer ud og oplever naturen og er glad og tryk i den.
- Jeg bliver opmærksom på affald i naturen og lærer at sortere f.eks. papir/pap og madaffald i institutionen.
- Jeg lærer at passe på mine ting, så de kan holde i lang tid og ikke bliver væk.
- Jeg bliver nysgerrig på natur, udeliv og science samt får lov at eksperimentere.
- Jeg er deltagende i f.eks. såning af grøntsager, vanding af dem og smager på de ting vi dyrker.

Mål:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Natur, udeliv og science

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Natur, udeliv og science skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får konkrete erfaringer med naturen, som udvikler deres nysgerrighed og lyst til at udforske naturen, som giver børnene mulighed for at opleve menneskets forbundethed med naturen, og som giver børnene en begyndende forståelse for betydningen af en bæredygtig udvikling.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn aktivt observerer og undersøger naturfænomener i deres omverden, så børnene får erfaringer med at genkende og udtrykke sig om årsag, virkning og sammenhænge, herunder en begyndende matematisk opmærksomhed.

§ 11 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Tiltag

- Vi vil have tovholdere for et udviklende læringsmiljø på legepladsen. Dvs. et team på fx. to ansatte der, i samspil med resten af personalet, kan udvikle på læringsmiljøet på legepladsen.
- Vi bruger vores lokale natur til oplevelser sammen med børnene.
- Vi arbejder med fra jord til bord bevidstheden.
- Vi vil være spontane i forhold til fx vind og vejr.
- Vi vil have et forum for videndeling/inspiration, evt. et katalog på drevet. Her kan også deles inspiration til brug af forskellige apps på iPad.
- De voksne går foran, inspirerer og er rollemodeller.
- Vi vil have affaldssortering på stuerne.
- Vi vil have en fælles årlig affaldsindsamlingsdag for eget hus.
- Vi vil snakke med børnene om at passe på naturen og dyrene. F.eks. når vi møder en bille på legepladsen, så kigger vi på den og sætter den tilbage et sikkert sted bagefter.
- Vi vil italesætte når vi møder science i naturen. F.eks. når ting falder ned eller at vi studerer elementerne.
- Vi vil være kreative i det udendørs læringsmiljø.
- Vi vil give børnene mulighed for at udforske naturen, f.eks. med en lup, insektglas osv.
- Vi vil være deltagende og undrende sammen med børnene.
- Vi vil inddrage digitale medier f.eks. ved brug af apps om blomster, insekter, science eller andet.
- Vi vil arbejde med geometriske former i planlagte aktiviteter og når vi møder dem, f.eks. i naturen.

Tegn:

- At børnene interesserer sig for naturen.
- At vi ser et udendørs læringsmiljø i udvikling.
- At vi bliver inspirerede af hinanden og bruger hinandens ideer.
- At vi ser de voksne gå foran som rollemodeller og inspirerer børnene til at udforske naturen.
- At børnene via vores affaldsindsamlinger og affaldssortering bliver opmærksomme på vores fælles ansvar for at beskytte naturen.
- At science er en del af hverdagen i form af f.eks. en nysgerrig tilgang til lys, mørke, vægt, tyngde, magnetisme mm.
- At vi ser digitale medier blive anvendt i forbindelse med arbejdet med natur, udeliv og science.

Evaluering:

- Overordnet evaluering og tilpasning af læreplanstemaer hvert andet år på p-dag.
- Valg af evaluerings- og dokumentationsmetoder. Stuemøder
- P-møder
- Teammøder

Pædagogisk læreplanstema: Kultur, æstetik og fællesskab

Sammenhæng:

Daginstitutionen Alderslysts arbejde med læreplanstemaet "Kultur, æstetik og fællesskab" har betydning for vores børns udvikling, læring og dannelse på flere måder. Samtidig har Daginstitutionen Alderslysts kultur, forstået som normer, og værdier betydning for bl.a. børnenes muligheder for at opleve anerkendelse, deltage i fællesskaber og udvikle sig socialt i et innovativt samfund.

Kultur bliver skabt, genskabes og forandres i samspil. Kultur er ligeledes mangfoldig, foranderlig samt dynamisk.

Vi arbejder med æstetisk praksis som styrker den følelsesmæssige udvikling, således at børnene får indsigt og spejler sig i hinandens følelser og oplevelser. Dette styrker børnegruppens fællesskab samt børnenes evne til at føle empati for hinanden og dermed deres sociale udvikling. I Daginstitutionen Alderslyst arbejder vi med kultur, hvor børnene deltager aktivt og hvor vi vægter forskellighed med fokus på fællesskaber. I relationer og fællesskaber ser vi ligheder og forskelle som en styrke i arbejdet med andre kulturelle baggrunde og traditioner.

Forældres vidensdeling og viden om egen kulturel baggrund og kompetencer er en styrke i Daginstitutionen Alderslyst.

I Daginstitutionen Alderslyst skaber vi læringsmiljøer der understøtter børnenes kognitive, æstetiske, personlige og sociale udvikling samt deres fantasi. Vi støtter op om børnenes egne initiativer og børnekultur. Vi bruger det fysiske læringsmiljø i og udenfor Daginstitutionen Alderslyst.

Barnets perspektiv:

- Hvor stammer jeg fra?
- Jeg genkender bøger og bogstaver/skrift hjemmefra i børnehaven / vuggestuen.
- De voksne lytter til min og min families måde at gøre tingene på (traditioner).
- Det er spændende at komme i børnehave/vuggestue.
- Jeg er tryk og tør at prøve nye ting (materialer, lege mm).
- Jeg har mange gode og forskellige legekammerater.
- De voksne lytter på hvad jeg har lyst til og hvad der interesserer mig.
- Jeg synger mine egne sange og det er rart i min krop når jeg danser til musik.
- Jeg får kendskab og viden om mit nærmiljø og kulturtilbud.

Mål:

Pædagogiske mål for læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab

Det pædagogiske arbejde med læreplanstemaet Kultur, æstetik og fællesskab skal tage udgangspunkt i beskrivelsen af temaet og to pædagogiske mål målrettet børn i aldersgruppen 0-5 år. De to pædagogiske mål er følgende:

1. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn indgår i ligeværdige og forskellige former for fællesskaber, hvor de oplever egne og andres kulturelle baggrunde, normer, traditioner og værdier.
2. Det pædagogiske læringsmiljø skal understøtte, at alle børn får mange forskellige kulturelle oplevelser, både som tilskuere og aktive deltagere, som stimulerer børnenes engagement, fantasi, kreativitet og nysgerrighed, og at børnene får erfaringer med at anvende forskellige materialer, redskaber og medier.

§ 13 i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer

Tiltag:

- Vi bruger lokalområdet: Legepladser, museet, skoven/naturen, biblioteket, sportspladsen, besøger hinanden, deltager i musik- og kulturarrangementer mm.
- Hvert hus har sine egne traditioner, hvor vi inddrager forældrene på hver vores måde. F.eks. høstfest, sommerfest, kunstprojekt, teater, sang, musik, juletraditioner, forældrearrangementer, fællesspisning mm.
- Vi arbejder med Biliteracy, velkommen og børnenes navne på modersmål og hvor stammer jeg fra på verdenskortet.
- Vi bruger billeddokumentation og udsmykker institutionen i hverdagen.
- Vi følger børnenes spor og eksperimenterer med forskellige materialer mm.
- Vi har kreative værksteder og fællesprojekter.
- Vi arbejder med dialogisk læsning.
- Førskolebørnene producerer via medier.
- Vi laver læringsmiljøer inde som ude, der udfordrer børnenes fantasi og nysgerrighed.
- Højtidskalender og nysgerrighed på forskellige traditioner.
- Børnene har ting eller billeder med hjemmefra, legetøjsdag, familie billeder, sommerferiebilleder, højtidsbilleder mm.
- Børnene bliver hørt og har indflydelse i fællesskabet.
- Vi bakker op om børnenes egen legeskultur og lege.

Tegn:

- Børnene udviser nysgerrighed, glæde og lyst til at eksperimentere med forskellige materialer.
- Børne agerer i forskellige kulturelle processer i et meningsfuldt samspil med andre.
- Ud fra fantasi og erfaringer viser børnene at de kan eksperimentere, udvikle og tilføje nye ideer til deres lege.
- Børnene tager initiativ til selv at synge, danse og lave små skuespil.
- Børnene viser glæde ved at deltage i forskellige kulturelle aktiviteter. Både de vokseninitierede og børneinitierede aktiviteter.

- Vi ser i dagligdagen, at institutionen bærer præg af visualisering i form af små udstillinger af billeder, film og produkter fra både børnene og de voksne.
- Forældrene bakker op om institutionens arrangementer og traditioner.
- Børnene kender nærmiljøets kulturelle tilbud, biblioteket, sportspladsen, stadion mm.
- Børnene har viden og respekt for hinandens traditioner og giver udtryk for dette.
- Børnene genkender skriftsprog, flag og ophavsland på verdenskortet.
- Børnene giver udtryk for ønsker til aktiviteter, lege og ture ud af huset.
- Vi ser børnene udfolde sig kreativt og fantasifuldt med de materialer, der stilles til rådighed.
- Vi ser lege og børnekultur gå i arv fra lille til mellem og fra mellem til stor.

Evaluering:

- Overordnet evaluering og tilpasning af læreplanstemaer hvert andet år på p-dag.
- Valg af evaluerings- og dokumentationsmetoder.
- Stuemøder.
- P-møder.
- Teammøder.

Evaluerings flow

Marts: På p-mødet slutevalueres sidste temaperiodes SMTTE. Ny SMTTE præsenteres og der laves brainstorm på tiltag til kommende ny temaperiode (ny SMTTE for april-september).

Tiltag tilføjes ny SMTTE inden april, hvor temaperioden starter.

April: Temaperiode starter.

Maj: På p mødet devalueres ud fra den valgte evalueringsmodel. Evt. nye tiltag tilføjes SMTTE for perioden.

Juni: Der arbejdes ud fra SMTTE.

Juli: Der arbejdes med SMTTE indtil sommerferien.

August: På p mødet devalueres ud fra den evalueringsmodel. Evt. nye tiltag tilføjes SMTTE for perioden.

September: På p mødet slutevalueres sidste temaperiodes SMTTE. Ny SMTTE præsenteres og der laves brainstorm på tiltag til kommende ny temaperiode (ny SMTTE for oktober-marts).

Tiltag tilføjes ny SMTTE inden oktober, hvor temaperioden starter.

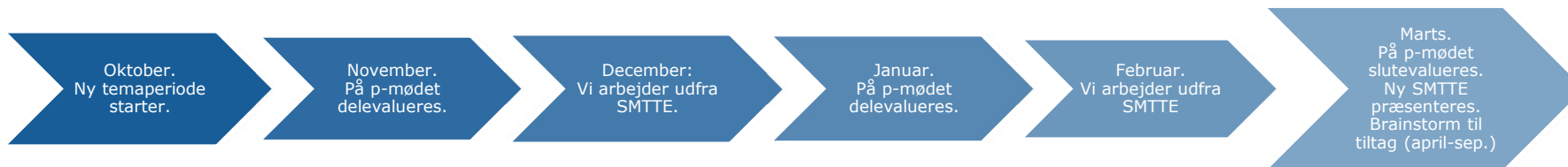
Oktober: Temaperiode starter.

November: På p mødet devalueres ud fra den valgte evalueringsmodel. Evt. nye tiltag tilføjes SMTTE for perioden.

December: Der arbejdes ud fra SMTTE.

Januar: På p mødet devalueres ud fra den valgte evalueringsmodel. Evt. nye tiltag tilføjes SMTTE for perioden.

Februar: Der arbejdes ud fra SMTTE.

Dokumentation og evaluering: Mikropraksisfortælling

Praksisfortælling:

Dato _____

Fortæller _____

Børnehus _____

Gruppe _____

Sted _____

Ansvarlig _____

SMTTE som mikropraksisfortællingen knytter sig til:

-
1. Lav en mikro-praksisfortælling og giv en score i forhold til valgt tema 1 og tema 2 fra det pædagogiske grundlag (de blå blomster).

5 er højeste score. Der er frie rammer for praksisfortællingens form.

Måske har du forud en ide eller et mål for aktiviteten/hverdagsrutinen/situationen. Så vil du kunne score både forventet (forud) og efterfølgende (efter). Ellers udfyldes blot efterfølgende score (efter).

Tema 1 fra pædagogisk grundlag:	Forud	Efter
5		
4		
3		
2		
1		

Tema 2 fra pædagogisk grundlag:	Forud	Efter
5		
4		
3		
2		
1		

2. Praksisfortælling og anden dokumentation i form af billeder, tegninger oa.
3. Refleksion, gode pointer og opmærksomhedspunkter

Model	Mikropraksisfortælling
Form/former: - Tid - Ramme	• Individuelt eller i grupper. • Kan laves meget afgrænset, (f.eks. selvhjulpelighed i garderoben) eller kan bruges til længere forløb. (projekt/temaperiode) • Understøtter tænkningen i før, under efter.
Fordele: I hvilke sammenhænge er den god?	• Praksisnær. • Selvevaluering. • Bliver konkret og sætter fokus på forløb/proces eller detaljer. • Knyttes til dokumentation i forhold til fortællingen. • Kobles direkte til den styrkede læreplan. • Kan også bruges i forbindelse med handleplan for et enkelt barn. • Sætter fokus på udbytte i forhold til forventning. • Bliver konkret i sin vurdering. • Scoring gør den konkret og sammenlignelig. • Alle kan anvende modellen med en kort introduktion. • Erfaringsdeling.
Ulemper: Hvornår er modellen ikke god?	• Modellen er afgrænset til den pædagogiske praksis og arbejdet med pædagogisk refleksion. • Egner sig ikke til evaluering af overordnet smtte eller organisatoriske forandringer. • Inddrager ikke eksterne samarbejdspartnere.
Kan den kombineres med andre modeller og hvordan?	• Til videre tiltag kan den kombineres med andre evalueringsmodeller.
Den gode Dokumentation: Hvordan kan evalueringens resultat synliggøres og dokumenteres, så erfaringerne bliver omsat og implementeret i hverdagen eller i formidlingen til forældre?	• Mikropraksisfortælling er i sig selv en dokumentation og kan understøttes med billeder. • "Gode pointer", "opmærksomhedspunkter til videre" er tilføjet i modellen.

**Dokumentation og evaluering:
Spiralsamtalen**

Model	Spiralsamtalen:
Spiralsamtalen	Kendes oprindeligt fra Hawaii. Alle har ret til at udtale sig, og man taler efter tur. Man må ikke bryde ind, men vente til ordet kommer tilbage næste gang. Man kan sige pas. <u>SPIRAL SAMTALE 1</u> Hvilke erfaringer har jeg fået i at arbejde med, xxxxxx Regler: Stå op i en rundkreds uden borde eller andet imellem jer. I får ordet efter tur – ca. 30 sek. Man kan sige PAS. Der kan ikke brydes ind i runderne. Ingen vurderinger eller bedømmelser. Forklaringer eller begrundelser behøves ikke. HOLD RAMMEN! <u>SPIRAL SAMTALE 2</u> Hvordan vil jeg fremadrettet arbejde med xxxxxxxx Regler: Stå op i en rundkreds uden borde eller andet imellem Jer. I får ordet efter tur – ca. 30 sek. Man kan sige PAS. Der kan ikke brydes ind i runderne. Ingen vurderinger eller bedømmelser.

	Forklaringer eller begrundelser behøves ikke. HOLD RAMMEN! <u>SAMTALE 3</u> Vælg hvilke ændringer / nye tiltage I vil arbejde videre med.
Fordele	• Alle kommer til orde. • Man bliver ikke afbrudt. • Godt at kunne sige pas • God til både midtvejsevaluering og afsluttende evaluering.
Ulemper	• For overfladisk. Dialogen mangler. Der skal være max antal deltager, ellers kommer hver enkelt for lidt til orde. • Man kan ikke spørge ind til noget. • Være opmærksom på at overholde tiden til de tre runder, da det er vigtigt at overveje nye tiltag eller ændringer i tiltag ud fra det vi har konstateret, virker eller ikke virker i forhold til de opstillede mål. • Når nye tiltag vedtages, går vi væk fra modellen og går i dialog.
Kan den kombineres med andre modeller	Mikropraksisfortællinger ville fungere godt som dokumentation at evaluere ud fra
Dokumentation	Når vi evaluerer vores SMTTE med spiralsamtalen, har vi gjort det dels ud fra piccolages og praksisbeskrivelser.

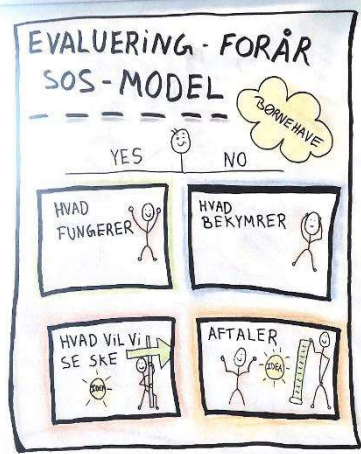
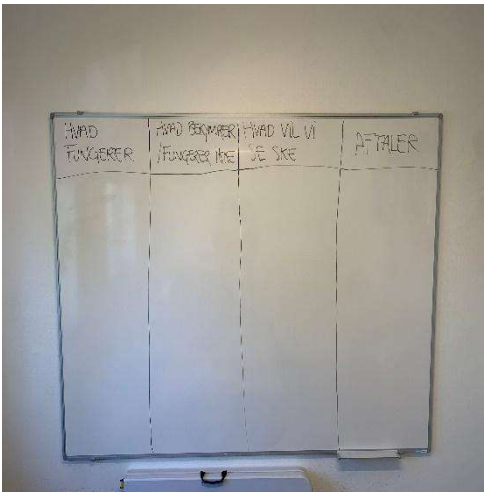
Dokumentation og evaluering: De tre H'er

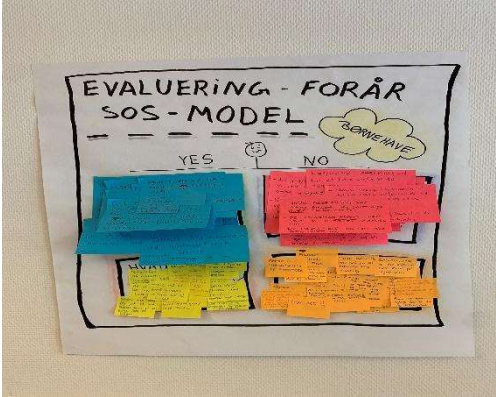
Model De tre h'er	De tre h'er er en pædagogisk æstetisk analysemodel af Janne Hedegaard Hansen, der stammer fra bogen: <i>"Den styrkede pædagogiske læreplan - grundbog til dagtilbudspædagogik."</i> Den ligger stor vægt på børneperspektivet; børnene som medskabere af egen læring i et pædagogisk læringsmiljø. Janne Hedegaard Hansen stiller tre spørgsmålstyper, der giver anledning til tre forskellige perspektiver på undersøgelsen i praksis samt analyse af dokumentationsmaterialet.
Form/former: -Tid -Ramme Eksempler på processuelle elementer, der beskriver, hvad der virker hos børnene: • De kan fordybe sig • De kan selv komme med forslag til fælles projekter eller narrativer • De kan beherske relevante redskaber • De kan kommentere andres udtryk • De tør fejle • De har stigende kontrol over fagspecifikke færdigheder • De kan være fantasifulde og legende • De kan lytte til andre • De kan glæde sig på andres vegne • De kan improvisere • De kan samarbejde • De kan eksperimentere.	De tre spørgsmål lyder: - Hvad virker? - Hvorfor virker det? - Hvordan virker det? Undervejs i processen er det vigtigt at indsamle dokumentation i form af billeder, børneinterviews, citater fra børn, yderligere inputs til processen. Dokumentationen understøtter evalueringen. Hvad virker? Hvorfor virker det?

Eksempler på strukturelle elementer, der beskriver, hvorfor det virker: • Gruppens størrelse • Tidsaspekt/Varighed • Det fysiske rums betydning • Faglighed blandt det pædagogiske personale • Graden af tilstedeværelse – en medundersøgende tilgang • Personalet dokumenterer sammen med børnene • Det pædagogiske personale fungerer som rollemodel ved for eksempel selv at eksperimentere, fantasere osv. Eksempler på strukturelle og processuelle elementer, der viser, hvordan noget virker i læringsmiljøet: • Det pædagogiske personale inddrager børnenes interesser, initiativer og intentioner som udgangspunkt for at understøtte æstetiske læreprocesser og deltagende børnefællesskaber • Det pædagogiske personale forholder sig nysgerrigt og medundersøgende i de pædagogiske processer, som rammesættes blandt andet ved at stille åbne spørgsmål til børnene. For eksempel: Hvad tror du ..., hvad nu hvis ..., hvor fik du den idé fra ...? • Det pædagogiske personale iagttager tegn hos børnene, for eksempel kommunikative udtryk, der afspejler engagement og involvering • Det pædagogiske personale arbejder med at reflektere over egen praksis og anser det som vigtigt at analysere og diskutere såvel sin egen som kollegernes pædagogiske indsats med henblik på kvalificering af det pædagogiske arbejde, herunder de æstetiske læreprocesser • Det pædagogiske personale reflekterer over og evaluerer systematisk de pædagogiske processer sammen med børnene med henblik på at få en dybere viden om, for eksempel hvordan uddybende og åbne spørgsmål og det pædagogiske personales faglighed understøtter, udvider og beriger børnenes læring.	Hvordan virker det? Tidsperspektivet for udformningen af modellen varierer af hvor mange der skal evaluere en given temaperiode. Vi er normalt tre, der evaluerer sammen, og det tager ca. 1 time.
Fordele: I hvilke sammenhænge er den god?	• Den er velegnet til længerevarende projekter. • Modellen kan udover evaluering af længere temaperioder bruges til en enkelt aktivitet, og i stort set alle sammenhænge. • Alt personale kommer i spil, da man er eksperimenterende og reflekterende undervejs. • God til at fremhæve børneperspektivet i et projekt. • Man kommer i dybden med de uddybende spørgsmål. • Modellen er ligetil med de forskrevne hjælpeudsagn. • Den ser på det der virker, og som vi skal fremhæve næste gang.
Ulemper: Hvornår er modellen ikke god?	• Den løbende opsamlede dokumentation kan virke tidskrævende, men vi gør det jo i forvejen bl.a. til forældre på Aula. • Modellen kan virke tidskrævende, hvis evalueringsgruppen er stor (hele personalegruppen).
Kan den kombineres med andre modeller og hvordan?	Vi vurderer, at evalueringsmodellen godt kan kombineres med eller suppleres med andre

	modeller. Da den tager udgangspunkt i børneperspektivet og det der virker.
Den gode dokumentation: Hvordan kan evalueringens resultat synliggøres og dokumenteres, så erfaringerne bliver omsat og implementeret i hverdagen eller i formidlingen til forældre?	Den løbende dokumentation af børneperspektivet i temaperioden opsamles, og anvendes i den samlede evaluering. Dokumentationen understøtter processen, implementeres i hverdagen og formidles til forældrene. Spørgsmålene besvares under punktet evaluering i SMTTE'en. Bagefter uploades den på drevet.

Dokumentation og evaluering: SOS- modellen

Model	SOS- modellen tager afsæt i 4 områder: 1. Hvad fungerer 2. Hvad bekymrer/udfordrer 3. Hvad vil vi gerne se ske 4. Aftaler Man starter kronologiske og følger modellen slavisk.
Form/former -Tid -Ramme	Modellen kan faciliteres på forskellige måder: • Hvis modellen anvendes i forbindelse med et netværksmøde, eller eksempelvis teamudvikling med et deltagerantal på max 6 personer, så kan man skrive modellen op på en whiteboardtavle, og spørge hver enkelt deltager indenfor de 4 områder. Det bidrager til ejerskab og til at man i fællesskab finder konkrete muligheder, som man vil arbejde videre med. • Man skal forvente at bruge 1,5 time, hvis modellen faciliteres ud fra ovenstående.

	• Hvis modellen anvendes til evaluering i vuggestue og børnehave, så giver det mening at dele personalegruppen i to, og lave processen med post it. I praksis fungerer det sådan at medarbejderne udfylder post it med perspektiver indenfor de 4 områder. Når man har været igennem alle 4 områder, så skal der være en fælles opsamling i plenum. Endvidere er det vigtigt at få perspektiverne renskrevet efterfølgende. • Man skal forvente at bruge 45 minutter i forbindelse med denne form.
Fordele: I hvilke sammenhænge er den god?	• SOS-modellen kan bruges i mange sammenhænge, og bidrager til at få alle deltagere med. • Modellen er nem at gå til. • Modellen har et løsningsorienteret fokus, og det er godt at starte med det der fungerer. • Modellen bidrager til et konstruktivt forældresamarbejde i både komplicerede og almindelige sammenhænge. • Modellen kan være et værktøj som forberedelse til fokuserede møder. • Modellen kan endvidere anvendes til teamudvikling, evaluering af en konkret aktivitet og i stort set alle sammenhænge. • Modellen vil også kunne anvendes som evalueringsmodel med et børneperspektiv, hvor børnene beskriver deres oplevelser indenfor de 4 områder.
Ulemper: Hvornår er modellen ikke god?	• Modellen kan være tidskrævende i forbindelse med et netværksmøde. Der skal man afsætte 1,5 time.

	• Modellen kan også være tidskrævende, hvis man bruger den til en samlet personalegruppe
Kan den kombineres med andre modeller og hvordan?	Vi vurderer ikke at der er grundlag for at den skal suppleres, da den kommer omkring det hele indenfor de 4 områder.
Den gode dokumentation: Hvordan kan evalueringens resultat synliggøres og dokumenteres, så erfaringerne bliver omsat og implementeret i hverdagen eller i formidlingen til forældre?	Den konkrete proces hvor modellen anvendes, skal følges op med et konkret skriftligt referat, som sendes ud til alle deltagere. Endvidere kan dokumentationen af processen understøttes via visuelle billeder af plancher og whiteboardtavle.